L'ARJAU

Informatiu de l'Àrea de Cultura *Sant Feliu de Guíxols* *Núm.* **33** *. febrer'99*

Sortides
"Coneguem el nostre patrimoni"

sumari

Informatiu de l'Àrea de Cultura

El Museu pàg. **3-7**

. N. Sánchiz, Estudi d'unes peces de metall procedents de l'excavació de Can Bartra (1979)
. Realització d'un estudi sobre indústria lítica del Museu
. Important dipòsit de peces procedents del monestir
. Darreres donacions i adquisicions
. Nou magatzem
. Trasllat de la Sala del Suro
. Donació d'unes màquines d'escriure
. El Museu durant 1998. Algunes dades
. Presentació pública del projecte museològic del Salvament Marítim
. Col.laboració del Museu en la sortida a l'Ardenya organitzada per l'IESI Sant Elm
. Inauguració de l'exposició de gravats de Goya.
. Excursió a Terrassa.

El Patrimoni pàg. **8-12**

. N. Colomeda, J. Colomeda, Funció social i econòmica del patrimoni en el moment actual
. El projecte de restauració de la Porta Ferrada preveu un circuit que la connectarà amb les torres del Corn i del Fum.
. Excursió als Carcaixells
. Sortida guiada a les Gavarres
. Memòria d'activitats de la Junta Tècnica del Museu
. D. Fita, Una escultura per a l'arc de Sant Benet

Servei d'Educació pàg. **13-14**

. 50è.aniversari de la Declaració Universal dels Drets Humans
. Nou local del Servei Municipal d'Educació
. Obres a l'institut Sant Elm
. La I de l'IESI Sant Elm
. Memòria del Servei Municipal d'Educació

L'Agenda pàg. **15**

Directori pàg. **15**

Sant Jordi 1999 pàg. **15**

El Tema pàg. **16-17**

. Sortides «Coneguem el nostre patrimoni»

L'Arxiu pàg. **18-26**

. G. Bussot , La casa-comerç de Domènec Bonet i l'origen de les seves destil.leries
. À. Jiménez, Francesc Irla
. R. Tauler, El Ingenioso Hidalgo Don Quijote de la Mancha. Edició en paper de suro dirigida per Octavi Viader, impressor de Sant Feliu de Guíxols, l'any 1905
. Memòria 98. Usuaris externs i interns
. Darreres donacions
. Donació d'una exposició d'Eduardo Masferré
. Divulgació dels Tallers d'Història a Girona

La Biblioteca pàg. **27-32**

. Resum de la Memòria 1998 de la Biblioteca Municipal
. Novetats
. Revistes i diaris per al 1999
. Parlem de... *Terra de llops,* de Nicholas Evans
.Nadal 1998: "Taller de titelles" a la Biblioteca
. Finalitza l'exposició "Anem a veure llibres"
. Donació del fons de l'Institut d'Estudis del Baix Empordà
. Donacions a la biblioteca municipal

FE D'ERRADES: núm. 32- novembre 1998. Drassanes Mallol. Al darrer paràgraf d'aquest article i on diu: «El seu fill gran, Carles Mallol i Casanovas, arribaria a ésser pràctic del port comercial de la nostra ciutat.» Hauria d'haver dit: «El seu fill gran, Joan Mallol i Casanovas, arribaria a ésser pràctic del port comercial de la nostra ciutat». (G.Bussot)

L'ARJAU

EDICIÓ
Servei de Publicacions
Àrea de Cultura,
Patrimoni i Educació
Junta Tècnica del Museu

REDACCIÓ
Monestir, C/Abadia s/nº.
Tel. 972 82 15 75
Fax 972 82 15 74

COORDINACIÓ
Àngel Jiménez

CONSELL DE REDACCIÓ
Sílvia Alemany
M. Àngels Comas
David Hernández

COL.LABORADORS
Gerard Bussot
Natàlia Colomeda
Jordi Colomeda
Domènec Fita
Benet Julià
Néstor Sanchiz
Ramon Tauler

Foto Portada
Excursió als Carcaixells,
de Quim Bigas

Disseny Gràfic
Marc Calvet

Impressió
Gràfiques Bigas
c/ Provença, 21
Sant Feliu de Guíxols

Dipòsit Legal Gi-1.611-89

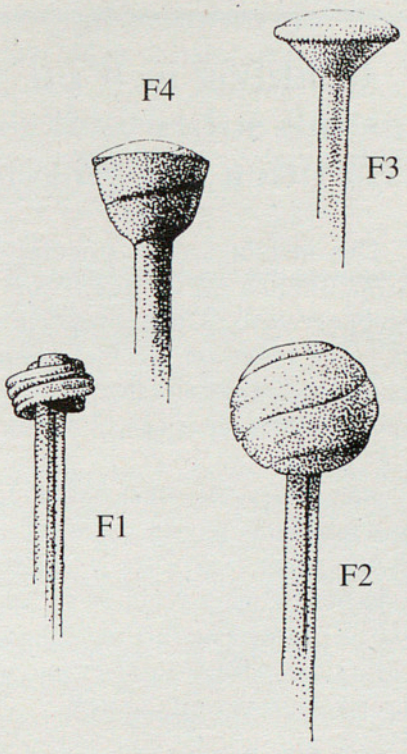
Estudi d'algunes peces de metall procedents de l'excavació de can Bartra (1979)

L'any 1979, Lluís Esteva amb tres autors més donen a conèixer els treballs de l'excavació d'urgència portada a terme a la finca de can Bartra situada a l'extrem de Garbí del nostre passeig del Mar, sota el títol: «Recollida de materials arqueològics a Sant Feliu de Guíxols» i publicat a Publicacions de l'Institut d'Estudis del Baix Empordà l'any 1978. En l'esmentada ressenya, s'hi fa un exhaustiu estudi de la ceràmica recollida. Bona part d'ella fou restaurada i actualment està a l'abast del visitant del Museu. També a l'article es fa referència a altres materials trobats com ara: vidre, metalls, pedra; tot i que no se n'aprofondí el seu estudi.

És sobre els metalls que en voldria dir quelcom, tota vegada que en aquells moments el Museu d'Història de la Ciutat no estava en disposició de poder afrontar amb bones garanties el tractament tècnic per a la restauració de metalls.

En l'article de 1978, es fa menció de gran quantitat d'agulles de cap. Aquestes, en ser tractades recentment per tal de poder ser exhibides museísticament, ens han revelat uns aspectes força curiosos.

En ser netejades i tractades les agulles, es poden distingir dins del lot global (format per agulles senceres i altres fragments) diferents morfologies. Aquestes formes diferenciades es donen en alguns suposats, aleshores, fragments de tiges d'agulla. Tot aquest lot estava comprès d'agulles senceres, de fragments dis-

tals (cap i tija), de fragments proximals de tija (punta) i de fragments mitjos de tija (sense cap ni punta).

Les formes morfològiques diferencials detectades a suposats fragments de tiges, i que amb la neteja es demostrà que no tenien res a veure amb les agulles de cap, són objectes o fragments d'una làmina de llautó enrotllada de forma «tubular» i amb lleugera conicitat i que amiden entre 12-30 mm, i per la seva forma i dimensió ens recorda al dentalium marí.

Durant el tractament d'aquests objectes i sotmesos a l'estudi macroscòpic, s'observà en els interiors enrotllats, restes de matèria fibrosa que presenta traces de tècnica de torsió de fil, cordill o cordó. Ara com ara no podem donar resposta a la seva funcionalitat, però podem aventurarnos a dir que per la similitud ens recorda les funcions que fan en els cordons del calçat, les petites làmines de plàstic o metall en els seus extrems per tal d'evitar que es desfili el cordó o fil en passar aquest pels ullets del calçat.

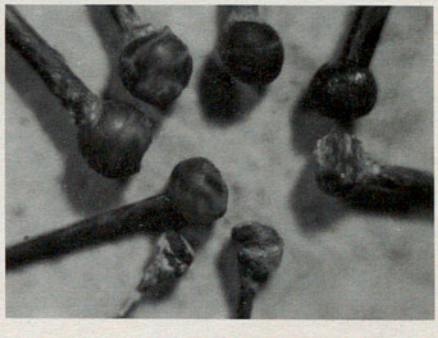
No obstant això, no volem assegurar tal funció i tampoc no és la nostra prioritat esbrinar-ho, solament en deixem constància d'aquests aspectes observats.

Del lot d'agulles, descomptant les que acabem de descriure, en podem donar definicions prou curioses, a les quals hi hem arribat en ser tractades i estudiades binocularment. Evidentment la funcionalitat que tenentenien les agulles de cap ja es prou coneguda, sens cap mena de dubte. Però sí que ens alertà la tècnica emprada per a la seva obtenció.

La major part d'agulles de tamany mitjà i petit (Figura 1), entre 25 i 50 mm, foren aconseguides a partir d'una tija amb punta i un enrotllament de fil de coure/ llautó a la part distal formant-li el cap. Cal dir que aquest enrotllament en tots els casos és fet seguint el sentit de les agulles del rellotge.

Les agulles de tamany gros (Figura 2), 50-60 mm, també han estat elaborades amb el mateix sistema, però en aquest cas els caps han estat polits i arrodonits, potser en no oferir dificultats per la seva grandària.

Solament una de les agulles trobades va ser obtinguda mitjançant sistema de rematx/ troquel (Figura 3), recordant amb molt les agulles de cap metàl.lic de llautó niquelat que fins fa no massa temps qualsevol de nosaltres les hem utilitzat.

En el cas d'una altra agulla sencera (Figura 4), el seu cap està envoltat pel fil de llautó-coure i moldejat donant-li expressa forma de base arrodonida i abombada amb cos cònic cap a la punta.

D'aquests darrers dos casos (Figures 3 i 4), del lot només se n'ha trobat un exemplar de cada, per la qual cosa són menys representatives.

Ens ha calgut centrar-nos en les característiques de la majoria de les agulles: les tiges presenten a tot el seu llarg una o dues ranures; en un primer moment es va pensar que la seva obtenció va ser mitjançant la tècnica de la làmina enrotllada com la dels tubs cònics abans ja explicada. Tractant fragments de tiges, se n'estudiaren seccions polides que donaren rastres mineralitzats d'aquests canals que van des de la punta de l'agulla fins al final. En aquest final, el cap hi és fet a part i amb una mena de fil de coure-llautó obtingut amb la mateixa tècnica de canaladures que dóna la impressió que el fil dels caps de les agulles petites seria (però no és així) fil doble. Tot això es detecta després de la neteja i eliminades les concrecions: clorurs, sulfurs o carbonats, elements aquests molt comuns en l'alteració dels metalls.

Creiem d'interès donar a conèixer aquests aspectes d'elaboració tècnica pel que fa a les agulles i sobre la possible funcionalitat de l'altre element cònic. Malgrat el seu tamany i aparença discreta, ens ha valgut la pena en venir-nos d'una excavació arqueològica datada entre els segles XIII i XVIII.

Néstor Sanchiz

Realització d'un estudi sobre indústria lítica del Museu

Dos membres de l'Associació Arqueològica de Girona, Albert Aulinas Valentí i Joan Garcia Garriga, estan realitzant, des del passat mes de desembre, un estudi sobre la indústria lítica dipositada al Museu

Prèviament, els estudiosos i l'entitat esmentats havien sol·licitat al Museu poder tenir accés a aquesta indústria per tal de realitzar-ne l'estudi. El Museu ha facilitat l'ajuda necessària perquè la tasca pugui desenvolupar-se perfectament.

Aquest estudi remarca la importància d'un tipus de material arqueològic poc conegut, però no per això menys interessant, que forma part del fons del museu. Els resultats de l'estudi s'aniran publicant en aquest butlletí.

Important dipòsit de peces procedents del monestir

Mitjançant Mn. Pere Matamala, i per iniciativa seva, el Bisbat de Girona ha deixat en dipòsit al Museu d'Història dues pintures sobre taula molt interessants i dues figures religioses procedents de l'església parroquial del monestir.

Les dues pintures sobre taula representen les Negacions de St.Pere i devien formar part d'un retaule o pintura sobre taula més complexa. Presenten marc amb motllures als laterals i a la part superior, mentre la inferior queda lliure. Segons fotografies de 1953 publicades per Lluís Esteva les pintures es consideraven dels s. XVI-XVII. Una de les peces representa l'escena de St. Pere plorant, amb el gall al seu darrere. Mides: 54x49,4x8 cm. L'altra representa St.Pere negant davant dues dames i un soldat. Mides: 56x48x8 cm.

Donat que les dues pintures presenten alguns problemes de conservació, després d'una anàlisi preliminar es va demanar, mitjançant el Servei d'Atenció als Museus de Girona, que els serveis de Restauració de la Generalitat valoressin també el seu estat i les possibilitats de restauració per part del seu servei.

Darreres donacions

La Sra. Teresa Malaret ha fet donació d'un lot d'eines de fusteria (tas, garlopa, filaberquí,...) procedents dels antics tallers de la Fàbrica Carreró (c/ Pecher). En aquesta imatge dels voltants de 1945, es poden veure (a la filera de dalt) Antoni Ferrer-marit de Teresa Malaret, Maria Ferrer Planellas, (i a baix) Josep Feixas i Teresa Malaret, tots ells al pati de Can Carreró.

S'ha habilitat una vitrina per exposar les darreres donacions. Aquesta està situada al vestíbul d'entrada a les sales d'exposició permanent. Entre altres peces, es poden contemplar part del material donat pertanyent al lot d'eines de serralller (J. Xifró), de mestre d'obres (J. Serret) i una medalla del Salvament de Nàufrags (Família Puig-Mir).

El Museu disposarà d'un nou magatzem

Des d'aquest mes de gener, l'Ajuntament ha posat a disposició del Museu un espai llogat, que consta de 300 m2, i que posseeix unes adequades condicions (ben situat, amb entrades i guals estratègics, en una zona amb poca densitat de trànsit, zona no aïllada, sense humitat, amb condicions aparentment estables,...). Caldrà fer una bona planificació de l'espai per tal que s'hi puguin ubicar una àrea de recepció de peces, zona de sanejament inicial d'aquestes peces, zona de registre i inventari i zona de magatzem definitiu.

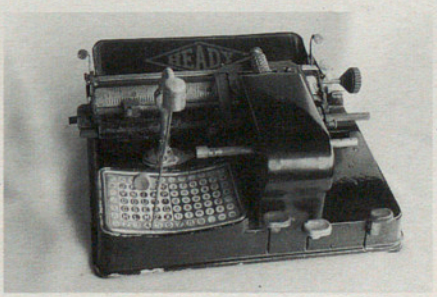
Trasllat de la Sala del Suro

Arran de la conversió en aula universitària de l'antiga Sala del Suro, aquesta ha romàs durant un període sense poder-se exposar al públic. Des d'abans de les dates nadalenques es pot contemplar la sala dedicada a la indústria suro-tapera i a l'artesania del suro, aquesta ara ubicada en l'espai de la planta baixa amb mirador sobre la Porta Ferrada.

Donació d'unes màquines d'escriure

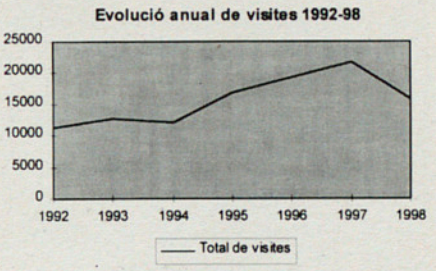
En nom de Josep Roca Fernández, s'ha fet donació de quatre màquines d'escriure, des de la més antiga, passant per la màquina manual més moderna, l'elèctrica i l'ordinador.

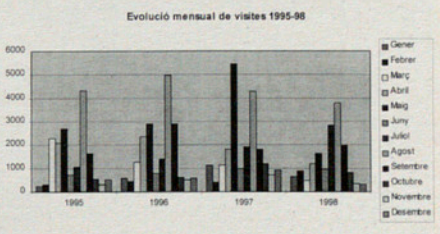
El Museu durant 1998. Algunes dades

Estadística de visitants

Aquest any hem rebut al museu un total 15.840 visites físiques. Aquesta xifra representa una davallada notable en el nombre de visitants si la comparem amb les dades dels dos anys anteriors (19.291 visites el 1996 i 21.791 visites el 1997).

Hem de tenir present que aquest any ha augmentat molt el volum de feina interna i s'ha hagut de reduir l'oferta de sales permanents i de difusió en general, a causa dels canvis produïts pel condicionament d'espais del monestir en ubicar-hi serveis de la facultat de Turisme de l'UdG i l'INSETUR. La reducció d'espai dedicat a exposicions, tant permanents com temporals i la reorganització de les sales han contribuït a aquesta reducció del nombre de visitants que ha tornat a xifres properes al nombre de visitants de 1995.

Amb l'evolució mensual de visites (1995-1998) podem observar l'estacionalitat dels volums alts de visitants que es concentren durant els mesos d'estiu (juliol-setembre) i en períodes d'oferta d'exposicions

temporals amb èxit de públic (temes locals, sobretot durant els mesos de març i abril, l'exposició de flors al maig,...)

Els mesos d'hivern, el període en el qual menys habitants resideixen a Sant Feliu i el clima convida menys a fer activitats, també és un període poc potenciat a nivell d'oferta. Potser caldria equilibrar més aquesta oferta, en la mesura del possible, i intentar atreure més visitants amb opcions atractives per al públic del propi territori.

Ingrés, registre i emmagatzemament de materials al fons

Durant el 1998 s'han realitzat 391 nous registres de materials al fons del museu. Això sempre comporta les tasques d'avaluació de l'estat de conservació, tractament de consolidació en el cas que sigui necessari, inscripció al llibre de registre, siglatge i emmagatzemament.

Els registres realitzats durant el 1998, segons la seva classificació genèrica, són els que detallem a continuació. Hem de recordar que el nombre de peces sempre és més gran que el de registres ja que aquests últims poden contenir un nombre elevat d'objectes (conjunts, peces iguals...).

Eines i equips	303 registres
Ús domèstic	67 registres
Objectes religiosos	7 registres
Objectes/conjunts arqueològics	6 registres
Objectes d'Art	6 registres
Ús personal	1 registre
Objectes socials	1 registre

Consultes al fons del museu

A més de les consultes de documentació i bibliografia que ens fan regularment, el museu ha atès les següents consultes que implicaven un contacte directe amb les peces objecte d'estudi:

Consultes de particulars:
3. Temes:
Arqueologia, numismàtica i pintura.

Consultes d'entitats:
2. Temes:
arqueologia i objecte social tèxtil.

Presentació pública del projecte museològic del Salvament marítim

Com ja s'ha vingut dient en altres Informatius, s'encarregà a l'empresa Comunicació & Exhibit la redacció d'aquest projecte, el qual el passat 22 de gener es presentà públicament en l'acte realitzat al Monestir. Allà, a part de les presentacions de les autoritats municipals, escoltàrem les paraules de Josep Marsal, de la Capitania Marítima de Palamós, fent èmfasi en la rellevància del conjunt patrimonial del Salvament.

A part del condicionament de la caseta, projecte qualificat de molt respectuós amb l'edifici per alguns dels assistents, suposà un interès afegit la proposta més global a nivell de tot el promontoi del Fortim i en relació a altres elements propers (tinglado del port, Perol Vell de tenyir xarxes,...).

Col.laboració del Museu en la sortida a l'Ardenya organitzada per l'IESI Sant Elm

El passat mes de desembre els professors de 3r. de BUP organitzaren una jornada dedicada a la vida prehistòrica. L'itinerari marcat seguia els llocs de poblament a l'aire lliure (Puig Gros) i d'enterraments (coves de la costa d'En Cirera, cova del Turo de l'Àliga). A part de facilitar-los informació, el Museu contactà amb l'arqueòleg Toni Palomo, qui realitzà una demostració d'encendre foc i de talla de pedra. Amb gran interès els alumnes seguiren aquesta classe pràctica de prehistòria.

L'IES Sant Feliu estudia els continguts i les funcions d'un museu i d'un arxiu

En la visita al Museu, els alumnes conegueren les vies més comunes d'ingrés d'objectes, el tipus de Museu que som, les mesures de conservació i control de les condicons ambientals,... També visitaren l'excavació que s'estava duent a terme en aquells moments a la planta soterrani.

En el cas de l'Arxiu, tot visitant els dipòsits, se'ls explicà el tipus de documentació que custodia, la problemàtica a l'entorn de la conservació dels documents actuals. I consultaren el programa informàtic «Benvinguts a l'Arxiu» on poden esbrinar tot el ventall d'estudis que es poden realitzar a partir de la documentació existent a l'Arxiu.

Inauguració de l'exposició de gravats de Goya

El passat 28 de gener s'obria al públic l'exposició « Els gravats de Goya», acte inaugural que anà a càrrec del catedràtic Santiago Alcolea, amb la conferència sobre «L'època de Goya a través dels seus gravats». L'exposició, procedent del fons del Museu de Mataró, romandrà oberta fins al 14 de març. El contingut de la conferència inaugural està a disposició del públic i es converteix en una bona eina per contemplar els diversos tipus de gravats.

Excursió a Terrassa

El dia 28 de novembre de 1998 es va realitzar una sortida a Terrassa per anar a veure el Museu Nacional de la Ciència i la Tècnica i fer un recorregut guiat per la Terrassa medieval. Les dues activitats van ser molt ben acollides i cal destacar la bona feina realitzada per la Montse, la nostra guia a la visita de la Terrassa medieval que va incloure l'interessant conjunt monumental de les Esglésies de Sant Pere, el Castell-Cartoixa de Vallparadís, les torres del Palau i de la Muralla i l'àmbit Món Medieval de l'exposició permanent del Museu de Terrassa. Un total de 19 persones van seguir l'activitat.

Funció social i econòmica del patrimoni en el moment actual

Introducció

Amb aquestes línies només volem fer una reflexió sobre què representa el patrimoni a la nostra societat i més concretament com interaccionen els aspectes socials i econòmics lligats a aquest patrimoni comú. Es tracta doncs d'una reflexió en base a una realitat concreta, la societat en la qual vivim, però intentarem que tot el que exposem aquí sigui el més universal possible. El lector jutjarà si hem assolit el nostre propòsit inicial.

Evolució i tendències de la societat actual en relació al patrimoni

En primer lloc caldrà que definim què entenem per patrimoni per evitar possibles confusions al lector. Moltes vegades els que tenim una afició, o un ofici determinat, oblidem que no tothom està avesat a utilitzar la mateixa terminologia que nosaltres i, en un mateix sentit, contribuïm a aillar-nos de la majoria de la societat en una especialització, per bé que necessària, sovint mal entesa o mal aplicada.

Així tenim que patrimoni pot tenir diferents significats o accepcions i deixarem de banda el sentit que es refereix a tot allò que és propietat d'algú o d'alguna entitat i susceptible de ser utilitzat en relacions econòmiques.

Quan parlem de patrimoni en aquest article, sempre que no l'adjectivem, ens referirem a patrimoni cultural. Es tracta d'un concepte ja molt ampli per sí mateix que podríem definir així: és a la vegada l'explicació de la vida integral de l'home sobre la terra a través dels fets i dels objectes produïts per ell al llarg del temps, i conservats i transmesos generació rere generació fins als nostres dies (Alonso, L. 1993, pàg.124).

La nostra societat ha anat evolucionant i tendeix a dedicar cada cop més temps a l'oci, a la formació contínua i a «aprendre tot divertint-se». Amb el temps, les jornades laborals s'han anat reduint i el temps de lleure ha augmentat considerablement. La tendència més clara ha estat la modificació dels valors tradicionals per a derivar cap a estils de vida més personalitzats i individualistes.

A aquesta situació hem d'afegir el fet que cada cop hi ha més individus que accedeixen a una formació acadèmica i cada cop més completa. Per tant tenim, tot i que conceptualment pugui semblar contradictori amb allò exposat fins ara, uns individus amb més inquietuds i més formació.

No s'ha d'oblidar que, demogràficament, tendim a tenir una població cada vegada més envellida, ja que el nombre de naixements als països industrialitzats és cada cop més baix, especialment a casa nostra. Amb això tenim que augmenta un sector de la població amb molt temps lliure i amb una formació cada cop més elevada, l'anomenada tercera edat. Tots aquests fenòmens configuren el que la majoria d'autors anomena la cultura de l'oci.

El patrimoni ha d'estar obert a tothom

Un aspecte cabdal dels darrers decennis ha estat la presa de consciència de la nostra societat pel que fa a l'ecologia. Això ha portat al concepte de patrimoni integral, que té en compte la relació de l'home amb el seu medi i que ha produït dins la museologia el que s'ha anomenat museu integral (Reunió de la UNESCO a Santiago de Xile el 1972) i que serà aquell del qual els temes, les col·leccions i les exposicions, estiguin interrelacionats uns amb els altres i amb el medi natural i social de la comunitat (Romero, P. 1989, cit. nota 4).

Aquestes inquietuds i canvis es reflectiran en una altra reunió de les institucions gestores de patrimoni per excel·lència, tot i que no són les úniques que intervenen ni en tenen tota la responsabilitat (associacions, estaments i òrgans polítics, empreses privades...), és a dir, els museus. En l'Assemblea General de l'ICOM celebrada a Buenos Aires el 1986 la degradació del patrimoni natural va ser un dels punts que ocasionava més preocupació a nivell mundial.

Funció social i econòmica del patrimoni

Sembla que a casa nostra no hi ha, en general, prou consciència del rendiment que podem treure al nostre patrimoni cultural i natural. Les inversions de les administracions en general en aquest camp es poden qualificar, essent molt generoses, de migrades -a nivell local a voltes ridícules- i la iniciativa privada tendeix a veure aquest camp com a una cosa anecdòtica o marginalment complementària.

És evident que l'actual cultura de l'oci i el creixent interès per la cultura i el patrimoni, tant el cultural -impulsat especialment des de museus en procés de regeneració-, com el natural -esperonat fonamentalment per l'auge de l'ecologia-, han creat un espai de demanda molt important, no només de caire turístic sinó fruit també de la necessitat de refermar la identitat pròpia i de dinamitzar culturalment el territori.

Invertir en patrimoni proporciona un doble rendiment que hem de tenir molt en compte. Per una banda s'obtenen els beneficis socials que una dinamització del patrimoni local proporciona en un municipi o petit territori en el qual la societat civil, especialment des de l'associacionisme, pugui tirar endavant iniciatives catalitzades i impulsades mitjançant el recolzament i la infrastructura d'en-

titats com centres culturals o d'estudis, centres cívics i, sobretot, a través dels museus locals, com a eina bàsica de gestió i difusió del patrimoni local a Catalunya.

Hem de tenir en compte que a casa nostra fins fa pocs anys els museus, com a centralitzadors del patrimoni, han tingut una línia d'actuació molt estàtica i poc didàctica envers els visitants. Darrerament, pels condicionants teòrics i socials s'ha anat derivant cap a una institució més oberta, didàctica i dinàmica. Un dels objectius principals de la gestió del patrimoni és la difusió i l'ús social que se'n pot extreure. Després de seguir els passos essencials: conservar, restaurar i estudiar, el més important és fer-ho conèixer al major nombre possible de sectors de la societat, és a dir, que sigui obert a tothom. Mitjançant una oferta apropiada es pot atraure un públic diversificat i representatiu de la societat, fent partícip del patrimoni comú a un ampli sector de la població i dels visitants foranis.

En resum, la major participació activa de la població augmenta el coneixement del procés històric que ha generat la societat d'avui dia, fet que es pot emprar com a eina per transformar-la i millorar-la a tots els nivells. Alguns exemples pràctics que plasmarien aquestes idees podrien ser exposicions i/o activitats relacionades amb: la història local, les problemàtiques i inquietuds de la pròpia comunitat, la immigració, les diferents ètnies culturals de l'entorn, la lluita contra el racisme, la incentivació de la tolerància, etc. Aquests temes, com molts d'altres, són un punt de partida perquè tota la societat participi, es vegi involucrada i representada dins l'ampli món del patrimoni cultural.

Per altra banda, una bona planificació i gestió del patrimoni, amb una inversió decidida per assolir una oferta turística de qualitat, comporta un rendiment econòmic evident, també a dos nivells: primer, un augment

quantificable dels ingressos dels centres o institucions, com ara els museus, que gestionen aquest patrimoni i cobren per alguns dels seus serveis, recuperant part de la inversió realitzada en termes econòmics; i en un segon nivell, aquest difícilment quantificable, es genera un augment de visitants al territori i es contribueix, donant una oferta general de qualitat i diversificada, a la satisfacció d'aquests visitants que, a més, poden tornar periòdicament o recomanar a altres que segueixin el seu exemple. Aquesta afluència turística genera uns importants ingressos al sector serveis del territori que, a la vegada, incideix favorablement en el creixement econòmic de la població o municipi.

Seguint l'exemple d'altres països com França, on en moltes poblacions centren els seus esforços en la promoció del territori a través del seu patrimoni i amb ofertes culturals i museològiques de qualitat, hem d'apostar decididament pel nostre patrimoni, hem de conservar-lo i difondre'l adequadament, és a dir, gestionar-lo eficaçment i correctament. Les administracions han d'invertir en el nostre patrimoni i hem de crear consciència de la utilitat que això ens representa, fomentant el patrocini només com a recurs complementari, dins programes concrets, i amb molta cura de no assumir compromisos èticament discutibles amb el sector privat, que tendeix per definició a obtenir el màxim de contrapartides possibles en qualsevol inversió.

La societat ha d'adonar-se que el patrimoni és més que quelcom que sempre ha tingut a prop, que la singularitza i del que, fins i tot, ha d'estar-ne orgullosa. El patrimoni és un llegat que hem de protegir i transmetre i, que ben gestionat, pot esdevenir el mitjà idoni per a la promoció del seu territori, per l'activació econòmica i per la dinamització sòcio-cultural.

Natàlia Colomeda
Jordi Colomeda

Bibliografia

Alonso, L. (1993): *Museologia. Introducción a la teoria y práctica del museo.* Editorial Itsmo, Madrid

DD.AA. (1989): Actes del Congrés Català de Museus Locals i Comarcals. Arbúcies-Olot, 27-29 de novembre de 1989, a *Aixa* núm.2. Arbúcies-Olot.

DD.AA. (1998): *Debats de Museologia*, a Col.lecció Diversitats (1), UdG. Girona.

El projecte de restauració de la Porta Ferrada preveu un circuit que la connectarà amb les Torres del Corn i del Fum

A principis de gener començaven els treballs d'enderroc d'algunes de les edificacions adjacents a la Torre del Corn, primer pas d'un projecte molt més ampli ja que afecta a l'àmbit comprès pel Museu, Torre del Corn, Porta Ferrada, Torre del Fum i capelles de l'església parroquial.

El principal objectiu és el d'aturar la degradació de la Porta Ferrada, cosa que s'acomplirà a partir del seu cobriment. A banda d'aquest cobriment el projecte redactat pels serveis tècnics de Patrimoni, i explicat in situ als representants de Bisbat i Ajuntament el passat 25 de gener, preveu que el passadís de la Porta Ferrada quedi connectat amb la Torre del Corn i la del Fum. Sempre amb la coordinació i bona entesa entre les dues institucions corresponents (Bisbat i Ajuntament) es preveu que el recorregut es pogués iniciar des de la planta baixa del Museu, des d'allà s'accediria a un petit pati (resultat de part l'enderroc de les construccions adjacents a la Torre del Corn) des del qual s'obtindria una vista de l'exterior de la Torre del Corn, fins ara no observable. S'entraria a la Torre del Corn, d'on a través d'una escala de cargol es pujaria al pis superior. De la mateixa Torre del Corn es podria passar per darrere dels arcs de la Porta Ferrada (ja coberts per una teulada) i anar cap a la Torre del Fum, on s'hi pujaria a través de l'escala. Des de la base de la Torre del Fum hi hauria un accés cap a la nau de l'església.

El projecte contempla altres aspectes (ascensor, construccions en els dos cossos a cada banda de la Porta Ferrada,....) però hem volgut remarcar aquest perquè podria esdevenir en un futur una gran oferta cultural, la qual podria aportar diferents aspectes del monestir: la visita a l'església, el circuit per les torres i Porta Ferrada, i la visita a les sales del Museu on el visitant comprendria el que ha significat el Monestir al llarg de la història de Sant Feliu, i a on es recrearia una cel.la del monestir.

Edificació adjacent a la torre del Corn ja enderrocada.

Excursió als Carcaixells

El passat 7 de novembre ens aplegàrem una seixantena de persones a l'entrada del Museu d'Història per, des d'allà i en cotxes particulars, dirigir-nos cap al Mas Llaurador (Masia del veïnat de Sa Tuna documentada des de 1712, Solius, Santa Cristina d'Aro). Allà deixàrem els cotxes i començàrem la caminada, tot gaudint del paisatge esplèndid del paratge de Can Llaurador amb els Carcaixells ben retallats al nostre davant. Seguint el camí, trobàrem el menhir del mateix nom del mas, aixecat l'any 1978, a iniciativa d'un grup entre els quals s'hi trobaven Albert Gironès, Lluís Pallí, Néstor Sanchiz i altres. D'allà ens desviàrem cap a la cova de Roca Tuna, cova artificial. Retornant al camí inicial, travessàrem la riera de Plana Basarda i començàrem la pujada, dura i amb un fort pendent, fins arribar al Pas de la Miloca i d'allà, pujant pel roquissar, cap a la carena dels Carcaixells d'En Dalmau. Després de l'esforç i l'atreviment de passar a través d'un pont penjant (iniciativa de l'Albert Gironès), un xic d'esmorzar

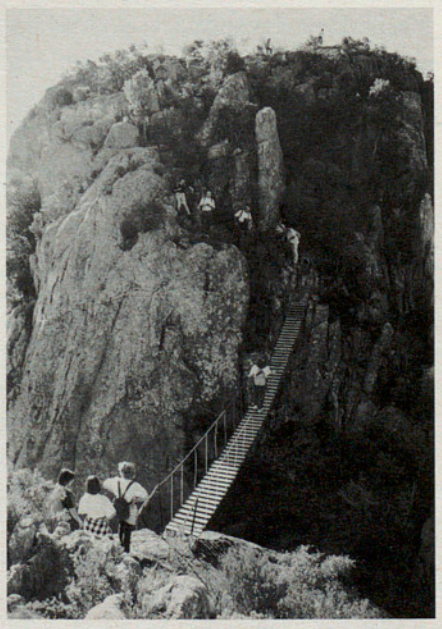

Foto Àngel Vilà.

i una mica de descans per poder gaudir de la panoràmica tranquil.lament.

Després, a través del pas de la Canaleta i del pla de la Figuereta, anàrem baixant fins trobar una antiga barraca i un clar al bosc on hi havia una antiga carbonera, ben a prop d'una font que caldria recuperar.

Sortida guiada a les Gavarres

El passat dissabte 23 de gener s'organitzà una sortida matinal, una mica diferent de les habituals ja que en aquest cas ens allunyàvem una mica més del nostre entorn més immediat i ens adreçàvem cap a les Gavarres. L'objectiu, a part de visitar diferents elements patrimonials resultants de l'aprofitament dels recursos naturals, era conèixer a través d'alguns dels seus membres la tasca que estan portant a terme la Fundació Amics del Patrimoni. Aquesta Fundació té com a objectius la recuperació, conservació, inventari i difusió de tot allò que conforma el patrimoni de les Gavarres. L'excursió s'iniciava a Sant Climent de Peralta, a la recuperada rajoleria del mas Frigola.

Els companys de la Fundació Amics del Patrimoni ens explicaren dades referents a l'origen (construïda molt probablement a finals del s. XVIII), el funcionament (que durà fins el 1898) i les parts de què constava (pou, era, sector de les basses, forn i construccions auxiliars). Es tracta d'una construcció representativa dels forns d'obra que es construïen al mig del bosc per aprofitarne les matèries que aquest proporcionava: l'aigua, l'argila i el combustible de sotabosc. Els actuals amos de can Frigola cediren la rajoleria el 1997 per 25 anys a la Fundació Amics del Patrimoni que en va fer la restauració. Foren ells, precisament familiars d'un professor guixolenc que ens acompanyava, que s'ajuntaren al grup i ens contaren un munt d'anècdotes sobre aquell racó de les Gavarres.

Visitant la rajoleria.

Tot seguit ens dirigírem cap al Forn de calç a Fonteta. Cal dir que hi hagueren alguns problemes causats per la combinació entre l'alt nombre de participants en la sortida i les cruïlles dels camins que s'havien d'anar salvant; hem d'agrair especialment l'ajut d'un motorista membre de la família Frigola.

Allà escoltàrem com es realitzava la cuita de calç, seguint la mateixa tècnica descrita en textos d'ara fa dos mil anys. Visitàrem el «Forn Gran» un dels que va funcionar fins més tard i que entra en el projecte de recuperació d'un grup de forns i el seu entorn (de la zona de Fonteta- Peralta, que es va especialitzar en la fabricació de calç i a on hi ha les restes de prop de quaranta forns, alguns dels quals van funcionar fins els anys cinquanta del nostre segle).

La darrera etapa de la sortida era el veïnat de Sant Pol, on contemplàrem la sínia de can Prats, peça única, tota de fusta i en força correcte estat de conservació, que va deixar de funcionar tot just ara fa 15 anys. També aquí ens acompanyà el propietari del mas qui ens explicà alguns detalls més. Des de la mateixa sínia, un camí ens portà cap a els pous de glaç de la font d'en Salomó, probablement construïts a la segona meitat del segle XVII. Només un ha conservat la volta. De dimensions molt espectaculars és un dels més ben conservats d'entre les seves característiques. La conservació i comercialització de glaç va ser una activitats molt lucrativa. Aquest fou el punt final on el grup (una cinquantena llarga de persones) agraírem l'atenció dels membres de la Fundació Amics del Patrimoni.

Foto: Josep M. Vicens.

Junta Tècnica del Museu. Memòria d'activitats al llarg de 1998

Els temes treballats per la Junta Tècnica del Museu han estat diversos, els quals es relacionen al final d'aquest text. De tots ells, sobresurten dos màxims objectius: l'interès perquè existeixin més instruments legals que vetllin per la conservació de construccions amb interès històric i artístic, i la voluntat que es donin les circumstàncies adients perquè a molts elements que formen part del fons del Museu i que expliquen una part important de la nostra història es puguin donar a conèixer a través de l'acreixement de les sales d'exposició (temporals i permanents).

El primer objectiu portà al recull d'una sèrie d'edificacions les quals els membres de la Junta consideraven que formaven part de la memòria dels nostres carrers i testimoni de les activitats de la nostra ciutat. El Departament d'Urbanisme les usà per determinar una suspensió de llicències d'enderroc per un període de temps en el qual es redactés un catàleg d'edificis a protegir, tasca que s'encarregà a l'arquitecte Narcís Reverendo i que ja ha finalitzat.

El segon objectiu, el d'acréixer l'espai d'exposició del Museu es veié obstaculitzat pel fet que de manera provisional l'Escola de Turisme s'ubicava al Monestir. Aquest tema comportà moltes reunions per intentar buscar solucions que beneficiessin els dos centres culturals (Museu i Universitat) sense que cap d'elles quedés perjudicada. El passat mes de novembre de 1998 l'alcalde nomenà el regidor de Presidència Josep M. Muñoz l'interlocutor únic per als temes monestir-universitat, i ja en una primera reunió assegurà que fins a la construcció del nou edifici universitari els serveis culturals existents al Monestir no perdrien cap més espai.

L'arc de Sant Benet. Monestir de Sant Feliu de Guíxols

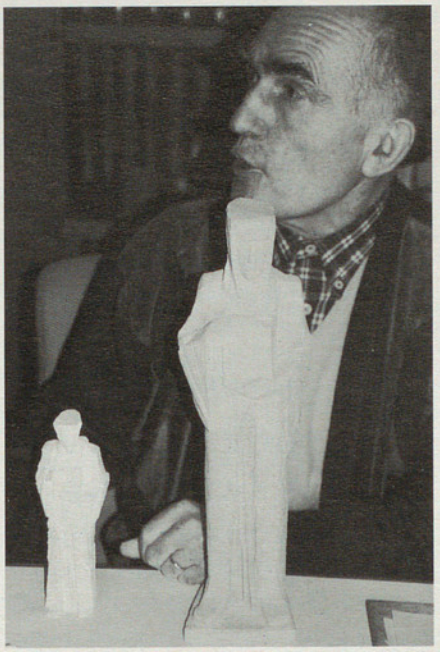
Aquest article aplega diferents consideracions a l'entorn de l'escultura projectada per a l'arc de Sant Benet.

En primer lloc, s'ha tingut en compte el que aportà la vida de Sant Benet de Núrsia (s. VI), que fou abat fundador i organitzador de la vida monàstica d'Occident, amb la fundació de la Regula, Regla de Sant Benet (*Ora et Labora*). El 1958 fou declarat pare d'Europa.

La imatge, al meu entendre, cal ferla amb l'expressió artística que correspongui al nostre moment històric. El cant millor de l'art és donar el que és propi del seu temps; per aquest fet crec molt necessari aquest testimoni que tots els segles vénen donant del que es correspon a cada moment.

Pel que fa a la iconografia, em semblen molt bé les observacions que s'han fet sobre si Sant Benet ha de portar la cogulla com a vestit sense mitra, amb el llibre (Regla) que és l'element que més defineix com a llibre que va escriure i ha regulat la vida monàstica, i que també es podria afegir la data del llibre, 534. Si es volgués representar amb mitra i bàcul seria per representar el que en aquest moment es viu, però cal tenir en compte que en el seu temps eren inexistents. La cogulla, hàbit benedictí, amb el llibre REGLA són els atributs més adequats per representar Sant Benet. Resum de tot això és que es pot representar sense mitra i bàcul, amb la caputxa i amb el llibre a les mans i no cal posar-hi altres símbols (com el corb amb el pa al bec, que fa referència a la seva vida eremítica).

Per altra banda, cal estudiar la situació a on s'emplaçarà: l'antic monestir benedictí (1747. Any en què fou bastit per aquest portal, època barroca). A 6,70 m d'alçada hi ha la fornícula que medeix 2,20 d'alçada

per 1,28 d'ample. Tant la porta com la fornícula tenen un ric bastit de columnes, florers, escut, motllures,... molt propi de l'època barroca i que en la seva totalitat forma un conjunt de valor històric. Precisament aquesta base tan rica fa que no sigui necessari fer-li una altra peana, a més que faria empetitir la figura la qual cosa no la beneficia ans el contrari. És possible que la figura es fes més petita que el que havia de ser i que s'hagués hagut d'afegir una base desmesurada.

Per ajustar unes bones proporcions cal que el cap quedi emmarcat dins l'àrea de la fornícula. Per tant, la figura no arribarà a fer els 2 m però s'hi aproximarà: 1,92 m.

La pedra pensada és pedra calcària; la forma de treballar-la, com és habitual en aquest moment, serà per mitjà de radial en disc de diamant. Aquesta tècnica ja marca l'expressió, com seran les formes que caldrà complementar per mitjà del compressor.

La meva trajectòria artística pot orientar com serà aquesta figura, ja que el meu interès és valorar molt aquest tipus d'art integrat a l'arquitectura i al servei d'una funció i, en aquest cas, és ara quan comença la meva tasca d'estudiar i entrar a fons pensant que anem a fer real tots els plantejaments.

Domènec Fita

50è aniversari de la declaració universal de Drets Humans

El dia 10 de desembre passat els centres docents de la nostra ciutat, a proposta del Servei d'Educació i dels Tallers d'Història, van fer un acte de commemoració del 50è. aniversari de la declaració dels Drets Humans que va constar a fer un minut de silenci i a llegir el text de M.Luther King: TINC UN SOMNI (discurs pronunciat durant la Marxa a Washington en defensa dels Drets Civils, 1962).

Aquests actes són prou significatius si van acompanyats d'una formació en què hi participin pares, educadors, administracions etc. per tal que uns valors com són la justícia i la llibertat es trametin als qui hauran de ser els pares, educadors i governants del futur.

Nou local del Servei Municipal d'Educació

Des de primers d'octubre el Centre Cultural Monestir ha acollit els alumnes de 1r.curs de l'Escola Oficial de Turisme de la UdG. Com a conseqüència els espais on estava ubicat el servei d'Educació han passat a ser utilitzats per la universitat i l'esmentat servei s'ha traslladat a les galeries Sant Joan núm. 13.

Obres a l'institut Sant Elm

El Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya del dia 28 de setembre de 1998 feia pública la licitació de contractació a Gestió d'Infrastructures SA, empresa pública de la Generalitat de Catalunya, de les obres de reforma previstes a l'IESI Sant Elm en què s'executarà, en el termini de 6 mesos, i amb pressupost de 49 milions diverses obres d'ampliació . Posteriorment s'ha concedit l'adjudicació a l'empresa REHACSA per un import de 45.359.913 pta. Les obres que s'han de dur a terme són: condicionament d'instal.lacions diverses (llum, calefacció....), ampliació d'aules de tecnologia i d'una zona de joc a la pineda adjunta al centre entre altres obres.

CEIP Gaziel

La I de l'IESI Sant Elm

La segona I de L'IESI fa referència als estudis d'idiomes en aquest centre, que sortí en l'oferta d'estudis de secundària del mapa escolar de Catalunya. En no haver-se realitzat un disseny, a curt termini, que regularitzi aquests estudis, els IESI de les comarques gironines van adreçar el mes de novembre un informe i alhora proposta d'avançament dels estudis d'idiomes el curs 1999-00.

A la nostra ciutat en atenció a la demanda realitzada pel Sr. Mayo, a través de la C. Permanent d'Assumptes Socials del Consell Econòmic i Social, de reclamar aquests estudis a l'institut Sant Elm, la secretaria del Consell Escolar Municipal, amb data 11 de gener, va trametre al president de l'esmentat Consell Econòmic la informació corresponent per tal que des d'aquest òrgan es faci la sol·licitud que correspon.

C. Cor de Maria

Memòria del Servei Municipal d'Educació Curs 97/98

Resumirem, a grans trets, la tasca realitzada i coordinada durant el curs 97/98 des del Servei Municipal d'Educació:

1.- Edificis escolars

En aquest apartat, la tasca del Servei ha consistit en el control i seguiment dels plans de manteniment i de millora dels centres públics d'Educació Infantil i Primària. Pel que fa al pla de manteniment, la despesa municipal ha estat de 1.490.036 pta. la qual cal afegir-hi les nombroses intervencions puntuals de la Brigada Municipal d'Obres. Quant al pla d'obres de millora, la inversió municipal ha estat de 12.040.941 pta.

Així mateix des del Servei s'ha informat al Consell Escolar Municipal del procés desenvolupat per a la construcció del nou institut, iniciat abans de finalitzar el curs.

2.- Recursos educatius i activitats de suport

Campanya de Teatre, Cinema i Audicions Musicals a les escoles.

Activitats coordinades amb altres serveis municipals: Tallers d'Història, activitats esportives, etc.

Coordinació amb la Policia Local i Serveis Socials pel que fa al control de l'absentisme escolar.

Suport als centres els dies de les festes tradicionals i amb motiu dels dies internacionals més significatius.

Inici de la Unitat d'Escolarització Externa amb alumnes dictaminats per l'EAP, procedents de l'IESI Sant Elm i IES Sant Feliu.

Organització de cursos de lliure elecció, conjuntament amb la Universitat de Girona. Durant el curs 97/98 s'han dut a terme quatre cursos, amb un total de 193 alumnes, dels quals 112 eren estudiants i 81 persones interessades en el tema concret.

Col.laboració en la despesa de la imatge, disseny i muntatge de l'exposició *Arbres* del CEIP L'Estació.

Subvencions a les escoles i associacions de mares i pares.

Suport als menjadors escolars dels centres públics d'educació infantil i primària.

Full informatiu del Consell Escolar Municipal, L'Escola. Durant el curs s'han editat tres números (núm.4, novembre de 1997; núm.5, març de 1998;núm 6, juny de 1998).

Participació a la campanya de prevenció de les malalties bucodentals.

Proposta del Servei d'Educació d'engegar una campanya d'aprofitament del llibre de text que no va tirar endavant. Va ser presentada al CEM i a la FEDAPA.

Coordinació amb les AMPA quant a activitats extraescolars.

3.- Consell Escolar Municipal

Participació en el Consell Escolar Municipal en l'exercici de les funcions de secretaria i administració.

4.- Consells escolars dels centres públics

Assistència d'un tècnic del Servei als consells escolars dels centres públics en substitució del representant municipal en casos en què aquest no hi pugui assistir.

5.- Preinscripció i matriculació als centres docents de la ciutat

Participació a la Comissió de Matriculació dels centres d'Educació Infantil i Primària i de la dels centres d'Educació Secundària Obligatòria i Postobligatòria.

Realització de programes, fulls, díptics, etc. per a difondre el procés de matriculació a la ciutat.

Recull i difusió de les dades de matriculació de tots els nivells educatius.

6.- Altres tasques

Coordinació amb el personal que depèn del servei i que treballa als centres públics d'Educació Infantil i Primària (conserges i netejadores)

Participació a les activitats organitzades per l'AICE (Associació Internacional de Ciutats Educadores) de la qual n'és membre la ciutat de Sant Feliu de Guíxols.

L' Agenda

EXPOSICIONS AL MONESTIR

- PROJECTE MUSEOLÒGIC DEL SALVAMENT MARÍTIM
Del 20 de gener al 14 de març

- GRAVATS DE GOYA
Del 28 de gener al 14 de març

- BÍBLIES
Del 23 de març al 4 d'abril

SORTIDES

- 28 DE FEBRER DE 1999 EXCURSIÓ A CERET
Visita al barri antic, al Museu de Ceret i a la biblioteca municipal fundada per Francesc Irla .

-28 DE MARÇ DE 1999 EXCURSIÓ A CARDONA
Visita a les mines de sal, la Cartoixa i el barri vell.

Divendres 12 de març, a les 20,15 h., al Centre Cultural Monestir: Presentació de la primera novel.la de Josep Cullell-Ramis, *Senders d'atzar,* a càrrec de Joan Canadell i amb la presència de l'autor de l'obra.

Properament, més presentacions de llibres (entre d'altres, la darrera novel.la de Toni Sala, *Pere Marín*).

Divendres 26 de març, a les 18 h., a la Biblioteca: L'Hora del Conte, amb "La lluna presumida", a càrrec de l'Espina de la Sardina.

Directori

Servei d'Arxiu
c/ Abadia, s/n (Monestir)
Tel. 972 82 15 75
Fax 972 82 15 74
E-mail: arxiusfg@ddgi.es

Nous horaris:
De dilluns a divendres, de 9 a 14 h
Dilluns i dimecres, de 17 a 19 h
(Dissabtes, a convenir amb el responsable de l'Arxiu)

Museu d'Història
c/ Abadia, s/n (Monestir)
Tel. 972 82 15 75
Fax 972 82 15 74
E-mail: culturasfg@ddgi.es

Horari d'hivern (de setembre a juny)
Feiners, d'11 a 14 h. i de 17 a 20 h.
Diumenges i festius, d'11 a 14 h.
Dia 1 de maig, tancat.

Biblioteca Municipal
St. Llorenç, 13, 1r.
17220 Sant Feliu de Guíxols
Tel. 972 32 40 57
Fax 972 82 15 74
E-mail: bibsfg@ddgi.es

Horari:
Matins, de dimarts a dissabte, d'11 a 13,30 h.
Tardes, de dilluns a divendres, de 17 a 20,30 h.

Sant Jordi 1999

XIV CONCURS LITERARI I DE DIBUIX organitzat pels Tallers d'Història

BASES DEL CONCURS

1.- Aconsellem la participació dels centres d'ensenyament a les trobades de programació d'activitats dels Tallers d'Història per enfocar degudament la temàtica.

2.- El tema proposat pels Tallers d'Història és

1899 i 1999: dos finals de segle

Aspectes de les dues èpoques (1899 i 1999) que es poden tractar:

- menjar
- paper de la dona
- mitjans de comunicació
- un dia en la vida quotidiana d'ara i de llavors
- mitjans de transport
- el lleure: festes, jocs, joguines, associacions
- l'escola
- la ciutat: carrers, edificis, places,...

3.- Per al Concurs Literari -per cada **nivell** de Primària, ESO i Secundària Postobligatòria de cada centre- els ensenyants escolliran un text, el que es cregui més original, creatiu i amb més qualitat literària.

4.- El text triat serà publicat, i el seu autor rebrà un obsequi. (Si hi ha més d'un autor, hi haurà igualment un sol obsequi).

6.- El gènere de les composicions és lliure; tant prosa com poesia (conte, entrevista, poema, assaig,...); tant de caire fantàstic com històric.

7.- Els treballs es presentaran en disquet informàtic (un per escola). La composició constarà d'un escrit amb un màxim de dos folis.

8.- Per al Concurs de Dibuixos -per cada nivell d'Educació Infantil, Primària, ESO i Secundària Postobligatòria- els ensenyants n'escolliran un, i el seu autor rebrà un obsequi.

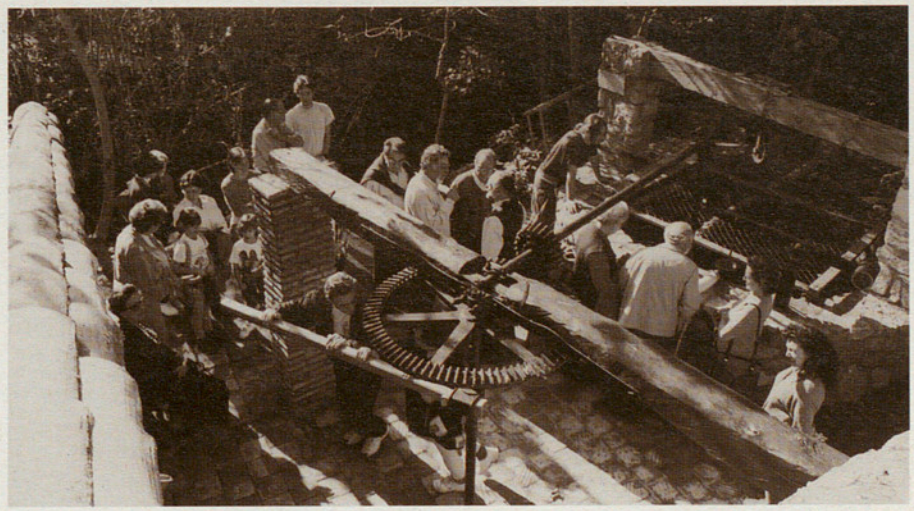
9.- Cal portar els treballs i dibuixos a l'Àrea de Cultura (Monestir), **abans del dia 12 de MARÇ** DE 1999.

10.- La tria dels obsequis que rebran els autors dels textos i dibuixos la realitzaran els ensenyants que participen als Tallers d'Història.

11.- El lliurament dels premis tindrà lloc el 23 d'abril, Diada de Sant Jordi, a les 17.30 h., al Monestir.

TALLERS D'HISTÒRIA.
C/ Abadia, s/n (Monestir).
Tel. 972 821575
Fax 972 821574

Sortides «Coneguem el nostre patrimoni»

Ara farà dos anys que des dels Tallers d'Història i el Museu vam iniciar aquestes sortides matinals a les quals els vàrem posar per títol « Coneguem el nostre patrimoni». L'objectiu inicial d'aquestes passejades era d'organitzar amb els ensenyants uns itineraris, amb la finalitat que els mestres els poguessin usar com a recurs didàctic. Una de les demandes dels mestres era la de marcar-los, amb uns colors específics per a aquest tipus d'itineraris, de manera que no comportés cap dificultat seguir la ruta preestablerta.

El públic a qui s'han anat adreçant les propostes de sortides no han estat només mestres, sinó tota persona interessada a conèixer més de prop diferents elements patrimonials del nostre municipi i voltants. Així, a cada sortida sovint existeix un diàleg enriquidor entre un públic que aporta informació sobre allò de què es parla o es visita, i els guies de la sortida.

Al cap d'aquests dos anys, podem dir que les sortides es van fent regularment i s'intenta abraçar diversitat d'elements o aspectes que conformen la idea global d'allò que entenem per patrimoni: el paisatge natural, testimonis de la vida o el treball passat, les espècies animals i vegetals,... També a vegades ens pot interessar de tenir un canvi d'impressions amb col.lectius que treballen en el camp de la salvaguarda i recuperació del patrimoni; aquest ha estat el cas de la darrera visita a les Gavarres, en la qual la Fundació Amics pel Patrimoni ens ha fet de guies. També aprofitem per establir una col.laboració amb persones de la nostra ciutat, algunes molt bones coneixedores del nostre entorn i d'altres que estan en una dinàmica individual de recuperació de patrimoni: aquests són els casos de l'Albert Gironès, Xavier Viñas, Manel Sánchez, la família Batlle,...

Algunes d'aquestes sortides han estat recuperades per oferir-les a l'estiu, com en els casos de les excursions a l'Ardenya i pel camí de ronda fins a Sant Pol. I també podem dir que alguns professors s'han engrescat a programar una jornada dedicada a la vida prehistòrica seguint una d'aquestes rutes.

Així, de moment, hem realitzat les següents sortides:

- L'Ardenya: coves de la Costa d'En Cirera, cova del Turó de l'Àliga, Puig Gros, camí romà, barraques de vinya.
- Sant Elm i el Puig: mina d'aigua del monestir, jardins Blasco, ermita de Sant Elm, refugis, roca de Sant Jaume, safareigs públics, el bot de salvament Miquel de Boera.
- A veure sínies: sínia horta de can Palahí, Molí de can Coia, sínia recuperada a can Batlle.
- A escoltar ocells: Mascanada
- Segar i fer garbes: can Batlle
- Seguint la ruta del tren: antiga estació, xalet Casas, casa Mainegre.
- A encendre la carbonera: convidats per la família Batlle
- Les Gavarres: rajoleria a St. Climent de Peralta, forn de calç a Fonteta, sínia i pou de glaç a Sant Pol.

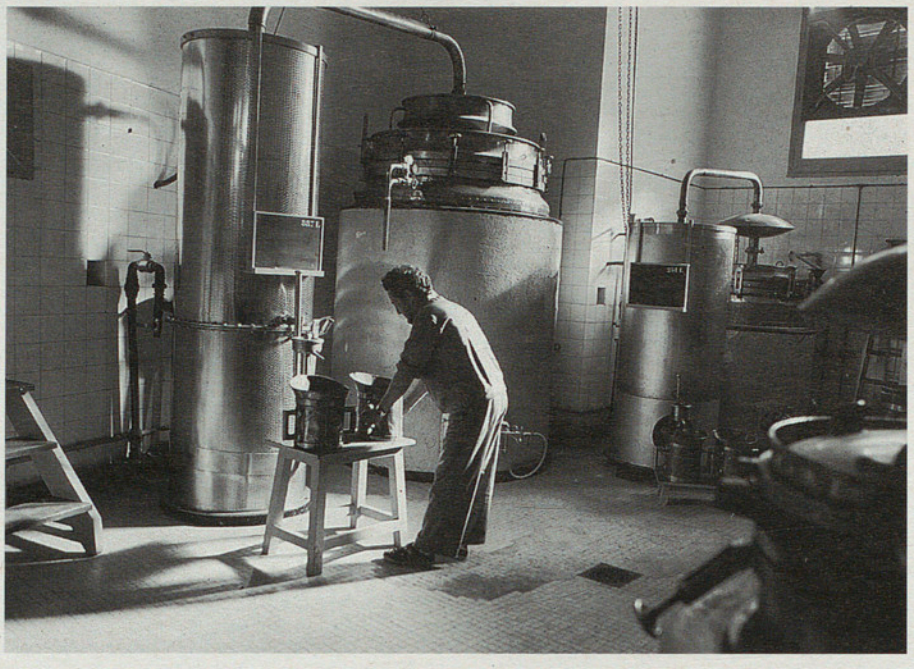
La casa-comerç de Domènec Bonet i l'origen de les seves destil.leries

Malgrat que el cognom de la família Bonet hom l'associï, immediatament, amb les destil.leries guixolenques que elaboren, entre d'altres, l'antic «Estomacal Bonet», no va ésser pas aquest l'origen de la primera empresa que es va constituir a Sant Feliu, prop de la meitat del decenni dels anys setanta del segle passat.

De fet, si destriem cronològicament els esdeveniments que varen conduir a la formalització de la primera societat, podem dir que ni la data oficiosa -erròniament adjudicada anys després- a la constitució de l'empresa Bonet (1862), ni la seva denominació, són del tot correctes.

Provadament, doncs, en aquella època, tan sols cinc industrials de la vila restaven inventariats a la contribució industrial com a tractants de vins i aiguardents en general: Josep Calçada i Carreró, Joan Rifà i Casas, Josep Civils i Gros, Josep Quintana i Antoni Calçada. D'aquesta manera, el nom de Domènec Bonet no hi figura censat en aquesta relació, primerament perquè a l'any 1862 comptava només tretze anys d'edat i, després, perquè molt probablement encara residia al seu poble de naixença.

Domènec Bonet i Farriol va néixer l'any 1849 a Begur. El seu pare, Josep Bonet i Mauri, era fill del també anomenat Domènec Bonet i Moner, nascut a Sant Feliu de Guíxols el 1776, que, en esposar-se amb Reparada Mauri, es va traslladar a viure a la població de Begur.

Destil.leries.

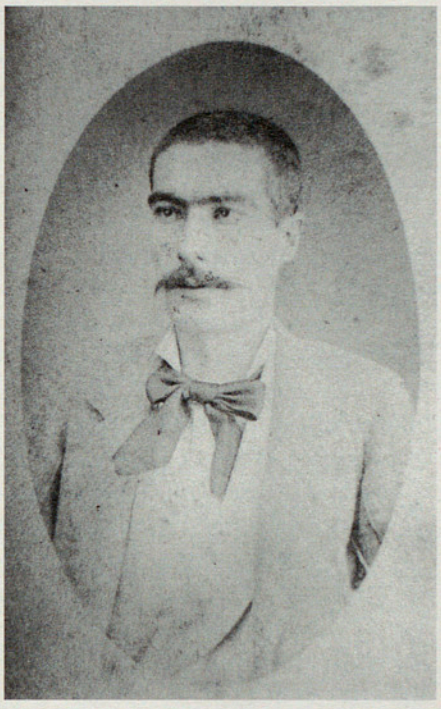
Per una escriptura notarial, sabem que el jove Domènec Bonet i Farriol residia a Sant Feliu l'any 1874; comptava vint-i-sis anys i el seu ofici era el de confiter. Fou a partir del mes d'abril d'aquest mateix any quan, juntament amb el seu amic i company de feina, Bonaventura Coll i Cardona -que poc després esdevindria el seu cunyat, en casar-se Domènec amb la seva germana Ramona- constituïren amb Joan Ribot i Martimor la societat industrial per a la fabricació i expedició de gasoses anomenada Coll, Ribot i Cia.

Ambdós futurs cunyats que, tal vegada, podien haver après l'ofici de pastissers a can Canals, la confiteria més distingida de la vila- de la qual hi sortiren excel.lents professionals com en Jaume Vives i l'Isidor (Can Mapa), o en Plàcido Bou (Can Plàcido)- varen aportar 1.000 pta cadascun, mentre que el soci principal Joan Ribot hi contribuí amb 2.000 pta més. Pràcticament, però, l'administració d'aquella empresa la realitzaven Bonaventura i Domènec, que a més hi treballaven fabricant les gasoses i cobrant 50 cèntims per cada 100 ampolles despatxades.

el jove Domènec Bonet i Farriol residia a Sant Feliu a l'any 1874; comptava vint-i-sis anys i el seu ofici era el de confiter

Malgrat que aquesta societat es va fixar per a un període de cinc anys, onze mesos després es va dissoldre en comprar aquells dos joves la part proporcional del negoci a Ribot. Tot i això, el dia abans de finalitzar el contracte, Bonet va demanar individualment un préstec de 3.000 pta al mateix Joan Ribot per a invertir-les en la fàbrica de gasoses, amb la condició que les retornaria en or o plata abans d'un any.

Amb aquest nou capital invertit, Domènec Bonet se situà com a màxim accionista d'aquesta empresa. Improvisadament en un local de lloguer, els dos cunyats expedien gasoses, cerveses i elaboraven una pastisseria artesanal. El continuat treball, la fortuna, de vegades, i la gosadia dels joves, els creà una assídua clientela diària. Així, cinc mesos després de finalitzar l'empresa Coll, Ribot i Cia., i de néixer la societat Coll i Bonet, varen contraure un emprèstit de 7.500 pta amb Salvador Vidal i Orris, a qui li havien de retornar en un termini no superior a un any i sempre abans del dia 28 d'agost de 1878.

Domingo Bonet.

Ramon Bonet Coll.

Això els va permetre de construir un edifici de tres plantes a l'antic carrer dels Arbres (avui rambla d'Antoni Vidal) just al costat de l'antiga casa Mapa (actual bar El Dorado) on hi emplaçaren un forn de cocció que esdevingué primerament pastisseria i més tard s'amplià el negoci amb objectes de ferreteria, pintures, terrissa, etc., però sense abandonar mai l'origen confiter dels seus propietaris.

Encara que el pagament a Salvador Vidal es va retardar sis mesos, en data 5 de febrer de 1879 li abonaren les 7.500 pta, tot i que li deixaren a deure l'interès del 6% anual; quantitat que fou hipotecada sobre la casa-obrador alçada l'any anterior. L'endemà mateix, Domènec Bonet i Bonaventura Coll varen comprometre's davant el notari Joaquim Ametller, de retornar les 15.000 pta, que Pere Pla i Pascual els havia deixat per a invertir en la seva empresa, en un temps màxim de cinc anys, i tornaren a hipotecar la seva primera botiga.

El cert és que, de mica en mica, la societat Coll i Bonet es va anar assentant comercialment i esdevingué una de les més importants de la població. L'any 1890, l'empresa s'emplaçava en dos locals diferents: un de la seva propietat al carrer dels Arbres, on hi tenien la confiteria i la fàbrica de gasoses, i un altre de lloguer al carrer Major del Centre (avui carrer Major), on figuraven com a «mercaders de drogues a la menuda». Aquest decenni seria clau per a l'expansió i modernització d'aquesta societat. Així, el 23 de setembre de 1890, Coll i Bonet varen comprar a Joan Roig i Palau, la casa situada al carrer Major, cantonada a la rambla Vidal, pel preu de 7.500 pta. Tres anys després, sol.licitaren a l'Ajuntament d'enderrocar aquell vell habitatge i construir un modern edifici de baixos comercials i plantes unifamiliars, que s'inaugurà el 1894.

Fou entre 1894 i el 1897 quan s'iniciaren una sèrie de canvis dins d'aquesta empresa que donarien lloc al naixement de les primeres destil.leries, així com al lideratge pràcticament únic de Domènec Bonet. Poc després de la inauguració del tren de Sant Feliu a Girona, la societat Coll i Bonet va bastir un edifici-cafè a les cantonades del carrer de Tueda i Santa Teresa. Allí s'establí el cafè «Ambos Mundos» que estigué en actiu, com a mínim, fins a l'any 1905. Mentrestant, Bonet s'iniciava en la producció a petita escala de la fabricació d'anís i d'una barreja de plantes aromàtiques d'importació, en un raconet de la seva pastisseria. No tinc constància notarial d'això, però el cert és que a l'any 1897, precisament quan el licor «Estomacal Bonet» obtingué la medalla d'or i el diploma d'honor a l'exposició de París -data que, per altra banda, cal considerar com el primer document que ens parla de la seva existència- Bonaventura Coll i Cardona ja no apareix com a soci d'aquesta empresa. És més, Domènec Bonet s'inscrigué com a únic propietari i inventor d'aquesta marca a la Société Industriel d'Inventeurs de París.

Malgrat això, el cert és que tant Domènec Bonet com més tard ho faria el seu fill Ramon donarien més importància a l'establiment comercial i a la pastisseria familiar, que no pas a les destil.leries. D'aquesta manera tenim que, mentre els primers alambins refinaven el seu licor al carrer de Tueda, Bonet engrandia la botiga amb nombrosos productes i representacions de gran qualitat. A les darreries del segle XIX, la casa Bonet oferia un important assortiment d'especialitats que anaven des dels productes més quotidians de queviures i confiteria, a la venda de pintures, ferreteria, perfumeria, papers pintats, estris de la llar, així com tot tipus d'articles per a la indústria surera.

Aquest modern establiment, a més de situar-se al capdavant de les millors botigues de la població (can Mapa, can Canals, can Donato, can Carrerach, Les Amèriques, can Plàcido, etc.), va proporcionar nous articles als ciutadans guixolencs, que es veien mancats, fins aleshores, de poder-los adquirir directament a la població. L'articulista del setmanari local *El Puerto*, prenent com a notícia les millores que suposava per a la vila en general la inversió comercial que realitzava la casa Bonet, féu aquest comentari en data 23 de desembre de 1899: «Es verdadero digno de encomio, por los incansables esfuerzos que representa, el éxito alcanzado por el Sr. Bonet en su plausible obra de dotar al público de esta

villa de un establecimiento que responde a les necesidades de la población y a los más refinados gustos de estos servicios. En la sección de colmado, especialmente, se encuentran artículos variadísimos y con los quesos y fiambres y demás de la casa Bonet, las personas pudientes y de buen gusto no se ven precisadas como hasta hace pocos años de acudir a Barcelona para procurarse un refinado confort».

L'any 1905, Domènec Bonet va edificar una casa al carrer de Sant Pere, on anys després -probablement pels volts del 1914- s'instal.larien les destil.leries en la seva planta baixa, en abandonar el magatzem del carrer de Tueda. Aquest canvi fou realitzat per Ramon Bonet i Coll que, en morir el seu pare el 15 de gener de 1913 ,va fer-se càrrec de la direcció de l'empresa.

Seguint la tradició familiar, Ramon Bonet havia après de jovenet l'ofici de pastisser a la reconeguda «Confiteria Pinsà» de Barcelona. Al seu establiment de Sant Feliu -el local situat al costat de «El Dorado- s'especialitzà en tot tipus de reposteria, neules, bunyols, merengues, etc., sobresortint el bescuit glacé de la casa. Així, prop a iniciar-se el decenni dels anys vint, els tortells de pasta fullada de can Bonet costaven 70 cèntims els petits i 1'40 pta, els familiars. Els més grans de tots, es feien per encàrrec i en diades assenyalades, especialment per a les agrupacions locals, com ho podien ser les corals Avant o Gesòria, que costaven l'esgarrifosa xifra de 35 PTA.

Ramon Bonet fou, sens dubte, qui donà l'impuls industrial a la fàbrica de licor. A partir de l'any 1920, s'inicià l'embotellament semiautomatitzat de l'«Estomacal Bonet» i de l'«Anís El Trompo», que fins aleshores s'havia envasat en garrafes i a granel. La planta industrial situada al carrer de Sant Pere, va prendre nous aires de modernització en dotar-se de nous refinadors que facilitaven les combinacions del seu llarg procediment.

De fet, tota la família Bonet restava integrada en els tres negocis familiars: l'esposa de Ramon, Rosa Arxer i Busquets, s'encarregava personalment de despatxar a la botiga, conjuntament amb les seves tres filles, Fina, Teresa i Carmen. Això va permetre que el seu marit pogués estar pendent de les feines de la pastisseria i la destil.leria. Finalment, el 12 de febrer de l'any 1936, es constituí formalment la societat Ramon Bonet S.A., que ha arribat fins als nostres dies amb treball i dedicació, identificant d'aquesta manera un dels productes més rellevants del nostre Sant Feliu.

Finalment, el 12 de febrer de l'any 1936, es constituí formalment la societat Ramon Bonet S.A.

Ramon Bonet i Coll va morir el 5 de setembre de 1940. El succeí en el càrrec el seu gendre Manuel Vidal, espòs de Fina Bonet i Arxer, que va mantenir durant uns quants anys aquest negoci familiar. A la seva mort, Josep Pi, que estava casat amb Carme Bonet, comprà el negoci i va continuar amb aquella activitat, no tan sols ampliant l'àrea comercial de les vendes, sinó instal.lant-se l'any 1955 en uns nous locals del carrer del Mall, que li van servir per a poder expansionar-se i conferir les tècniques més noves per a la destil.lació de licors. Avui, les modernes Destil.leries Bonet, S.A., confeccionen un munt de begudes que van des del vodka fins a la ratafia, passant pel conyac, l'anís o el rom, tot i que l'estrella dels seus productes continua essent l'Estomacal Bonet, una definició que -amb els anys i per motius administratius- ha hagut de variar el seu nom pel de Gran Licor Bonet .

Malauradament, ni la pastisseria ni la casa-establiment Bonet de la rambla d'Antoni Vidal han pogut arribar als nostres dies. El primer edifici que servia darrerament per a magatzem de les destil.leries, va cremar-se el dia 24 de desembre de 1974. En canvi, la botiga coneguda popularment com a «Can Bonet», va estar en funcionament fins a principis del decenni dels anys noranta d'aquest segle.

Com a mal menor, doncs, i llevat de la poca gràcia arquitectònica en què s'ha restaurat la planta baixa i alguns altres elements d'aquest elegant edifici, projectat l'any 1893 per l'arquitecte Francesc del Villar i Carmona, ens queda encara la possibilitat de poder contemplar-lo i gaudir de la seva bellesa, sempre i quan hom vulgui imaginar-lo en el seu estat original, talment com va ésser alçat en aquella època.

Gerard Bussot i Liñón

Documentació:

AHMSFG. Manuals d'Acords, Contribució industrial, obres i instàncies de particulars i premsa de l'època.

AHB (Arxiu Històric de la Bisbal). Secció de notarials.

Agraïments:

Carme Bonet i Arxer i Josep Pi i Bonet (Arxiu familiar i fotogràfic).

Ramon Tauler i Valls.

Primer diploma d'or París (1897)

I d'en Francesc Irla i Bosch (SFG 1881- Ceret 1961), qui se'n recorda?

1.- Ceret

Tot preparant el muntatge de l'exposició -i la redacció del seu guió o catàleg Memòria d'un temps: Josep Irla i Bosch, i Sant Feliu, sota les bombes- vam llegir diverses coses relacionades amb un dels germans del qui va ser president de la Generalitat a l'exili, concretament de Francesc -en Xico, a Sant Feliu- Irla. Ens va fer la impressió que, aquí, al seu país, encara era més desconegut i oblidat que no pas el seu germà polític.

Avui, qui se'n recorda de Francesc Irla? La família, les nebodes, Josep Misvacas, Felip Calvet....., i Ceret!

Efectivament, a Ceret (Vallespir), més amunt de l'Alt Empordà -a l'altre costat de les Salines i del roc de Frausa-, on passà els últims anys de la seva vida, encara se'n recorden i n'estan agraïts. De manera que gosem demanar a la neboda, Pepita Irla i al seu marit Josep Misvacas -amic i col.laborador de Francesc Irla, a Ceret- que ens hi acompanyin i guiïn, tot resseguint els passos de l'oncle.

1. Francesc Irla i Bosch (1881-1961)

Ceret ens meravella. No és estrany que en Xico i la Maria s'hi trobessin tan bé, malgrat les penúries de l'exili.

Molt a prop del magnífic pont del Diable (s.XIV), sobre el Tec, parteix el carrer ample que porta el nom de Francesc Irla, en record d'una persona que va ser respectada i estimada pels ciutadans de Ceret. Pel carrer ens acostem al nucli de la ciutat . També a nosaltres ens impacta la seva bellesa natural, però encara ho fa més descobrir-hi que hi ha una voluntat política, un model de ciutat. Les velles cases del centre són rehabilitades -no enderrocades!- amb cura i respecte. Els centenaris i grossos plàtans de les voreres dels principals carrers i vies s'han respectat, com també les raconades de les places. La famosa font dels Nou Raigs (s. XIV). La tortuositats del carrers... És un altre país, una altra sensibilitat per la cultura i l'entorn i una altra administració! que, aquí, no tenim. S'entén perfectament que els Picasso, Gris, Cocteau,...i Joan Brossa, s'hi sentissin bé; i que entre tots impulsessin la creació d'un Museu d'Art Modern tan magnífic.

Visitem el cementiri, enmig d'instal.lacions escolars i esportives, -res a veure amb el lleig amuntegament de pisos de nínxols dels nostres pobles- integrat a l'estructura de la ciutat i de la natura. L'espai, gens tètric, és un bon reflex de l'ordenament urbà, assenyadament equilibrat i raonable, voltat del verd i d'arbredes que conviden a passejar-hi i contemplar amb naturalitat un aspecte de la vida quotidiana, la mort. En Francesc Irla i la Maria Duran hi són enterrats.

2. Casa de Ceret on s'instal.là la família Irla

Finalment visitem la biblioteca municipal, d'un poble de set mil habitants. Hi treballen sis tècnics i els usuaris en són nombrosos. Una fotografia, de gros tamany , del rostre d'un Francesc Irla ja gran, presideix la sala principal. Les bibliotecàries que tan amablement ens atenen -a la família Irla i a nosaltres- ens expliquen que l'origen de la creació de la biblioteca municipal és precisament Francesc Irla. Hi va fer donació de la seva extensa biblioteca personal. I hi llegà també una digna quantitat de diners.

Les responsables del servei ens demanen informació sobre Francesc Irla. Ja saben que era germà de qui havia estat president de la Generalitat, però s'interessen per ell mateix, per la seva vida a Sant Feliu.

2.- Apunts per a una biografia de Francesc Irla

Francesc Irla era el segon dels tres germans, i nasqué a Sant Feliu el 2

3. Pont del Diable (s. XIV)

4. Carrer de Francesc Irla (Pepita Irla, Josep Misvacas i Ramon Tauler).

de març de 1881 a la casa pairal del carrer d'Algavira 45. Aquesta, coneguda també com «la casa col.legi», per testament va passar a ser propietat d'en Xico. Davant per davant, a la cantonada del carrer de la Lluna de més amunt, l'any 1893 el pare Josep Irla Rovira va comprar-hi un pati tancat. I un any més tard, el nou propietari -que aleshores era regidor republicà de l'Ajuntament ganxó- demanà permís per edificar-hi la que seria cèlebre taverna dels Irla, de cal Romaguer, ja que la família s'hi havia estat al mas de la Divina Pastora, conegut també com a cal Romaguer, en plena Ardenya.

A principis de l'actual segle, els germans Irla constaven a Sant Feliu com a comerciants de vi i també de taps; i el 1907 es donaren d'alta, en la matrícula industrial, com agents de duanes. El 1906, junt amb en Jaume Arxer i Rabell, havien constituït la societat «J. Irla y Compañía» que treballava a la Baixada de les Eres.

5. Font dels Nou Raigs (s. XIV)

6. Biblioteca municipal de Ceret.

Bé, aquestes dades són ja suficients com per a veure que l'activitat professional de Francesc Irla se centrà fonamentalment en el comerç del suro, del qual en viurà tota la vida i marcarà el seu tarannà, un xic sorneguer i murri com el de molts ganxons de l'ofici.

Malgrat tot, va ser una persona molt sensible a tots els temes del món cultural. I d'una manera especial, de la literatura. Autodidacte, esdevingué un gran lector, amic de Carles Rahola i de Salvador Albert, que l'orientaven a l'hora d'escollir les seves lectures.

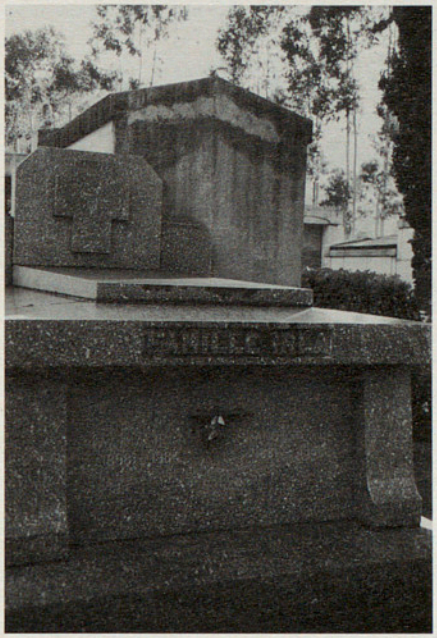
Gràcies a la correspondencia que mantingué amb Rahola -i que es conserva a l'Arxiu Municipal de Girona- podem fer un seguiment molt detallat de les lectures que Xico anava fent i comentant al seu pacient corresponsal gironí. Tot i l'interès que tenen les cartes -que subministren altres informacions de gran valor històric- no les podem comentar ara i aquí, perquè no tractem de fer-ne una biografia exhaustiva. El fet és que Francesc Irla va ser un bon lector, i un lector intel.ligent. D'aquesta manera es va anar fent amb una important i rica biblioteca personal.

Aquella activitat il.lustrada, a estones de lleure, es manifestà també a través del setmanari federal *El Programa* (1900-1934), del qual va ser director alguns anys, a partir de 1906. (El seu pare ja ho havia estat, a començaments de segle). Per cert que va ser arran d'un article que hi publicà el 1906 -"Ecos caciquistas" contra el polític llagosterenc Jaume Roure- que una sentència judicial del 1908 l'allunyà de la seva ciutat. Ocasió que, d'altra banda, Francesc Irla va aprofitar per als negocis familiars del suro, en posar-se directament en contacte amb els productors de la primera matèria del sud de la península

De director de *El Programa*, en va ser poc temps. Però, en tot cas, sempre en va ser l'ànima. Quant a escriure i publicar-hi, més aviat Francesc Irla va ser poc prolífic. A més de l'article «Ecos caciquistas», que li valgué un desterrament, Francesc publicà alguns treballs de caire moral, i en castellà: «El dogmatismo religioso (1910), «El problema moral» (1913) i «Enric Heriz i Campaneria»(1922).

7. Intrerior de la bilioteca, amb la fotografia de Francesc Irla

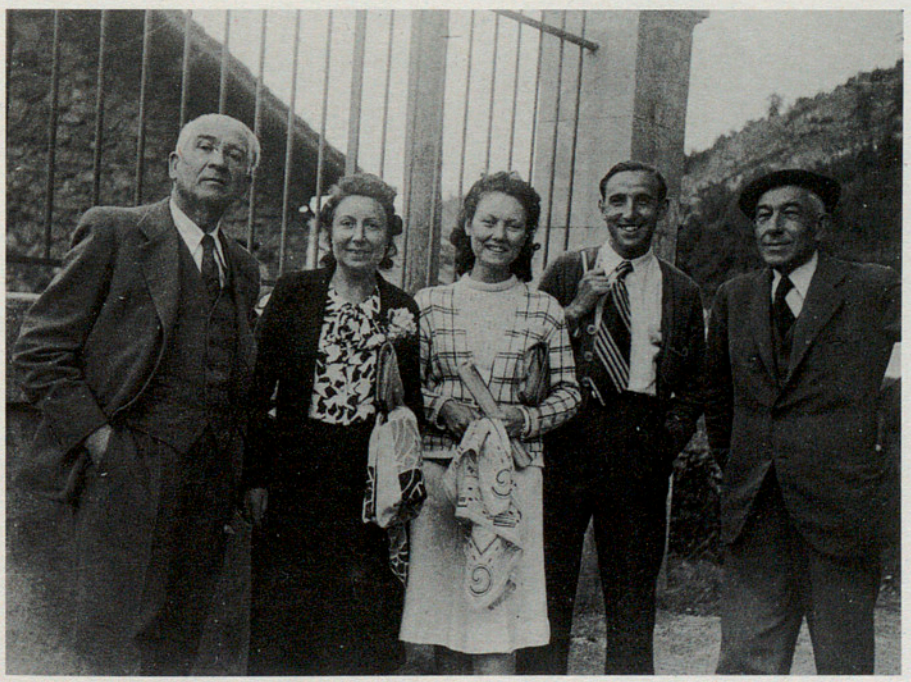

8. Tomba de Francesc Irla i Maria Duran

Ben segur que va ser a l'entorn del setmanari republicà que Francesc Irla conegué la qui havia de ser la seva esposa, Maria Duran i Arpa. Ella també col.laborà amb *El Programa* amb temes d'actualitat, sota el títol genèric de «Glosas del momento» (1919-1922). El 23 de desembre de 1920 Maria i Francesc es casaren. Ella es dedicà a l'ensenyament, preparant a casa les noies que havien de ser mestres. Una mena d'acadèmia particular preparatòria de magisteri. En temps de guerra la van nomenar directora del grup escolar de Sant Feliu.

Quant al compromís polític directe, Francesc Irla tan sols va acceptar de ser regidor de l'Ajuntament, com a segon tinent d'alcalde, durant els períodes que el federal Francesc Mas i Lloansí va ser el president del consistori (1916-1920). La Maria Duran, la muller, atribuïa l'escassa aspiració al poder polític, a la seva timidesa. Potser sí. Però també s'hi pot entreveure la seva intel.ligència pràctica. Era suficientment intel.ligent com per a mantenir-se a una distància discreta de la cúpula dels partits, i dedicar més temps a la seva feina i a la lectura.

Ideològicament, però, cal tenir present allò que en el seu dia publicà el periodista i escriptor gironí Narcís-Jordi Aragó -coautor amb Josep Clara de *Els epistolaris de Carles Rahola*-, en subratllar l'actualitat de la visió política d'en Xico, que veia el problema de la llengua catalana lligat a un altre, de superior i intens: al de la llibertat integral de Catalunya, de la seva autonomia amb totes les seves prerrogatives (1916).

10. Francesc Irla, Maria Duran, Concepció Pijoan, Joan Ginesta i Josep Irla.

9. Francesc Irla, Maria Duran i Isabel Arxer (fot. de Victòria Batet)

El darrer capítol de la història de Francesc Irla i de la Maria Duran, el de l'exili forçós, els vilatans de Ceret el coneixen bé. A Ceret, els Irla professionalment començaren de nou, comerciant amb el suro. No hi ha dubte que coneixien a fons el tractament i l'adob de la primera matèria, i això els permeté de recuperar-se econòmicament. Tots els seus béns els havien deixat a Sant Feliu, i eren també objecte de la repressió franquista. Després dels anys durs de l'ocupació alemanya, aconseguiren la tranquil.litat i pogueren participar en tots els actes polítics i culturals que aleshores els catalans a l'exili portaven a terme.

Francesc Irla va morir el dia 21 de març de 1961 al seu domicili de l'avinguda del Pont, a Ceret. A l'enterrament hi assistí l'alcalde, monsieur Guitart, qui en el seu parlament de condol reconegué i manifestà la generositat del difunt.

L'any 1984 hi moria Maria Duran.

La recopilació de la correspondència que Francesc Irla mantenia amb els amics de Sant Feliu, junt amb la de Carles Rahola, farà possible que un dia se'n publiqui una biografia més llarga i profunda. Pensem que el personatge s'ho mereix. I el poble de Ceret i el de Sant Feliu, agermanats per aquestes vides generoses, també.

Àngel Jiménez

El ingenioso hidalgo Don Quijote de la Mancha

Edició en paper de suro dirigida per Octavi Viader, impressor de Sant Feliu de Guíxols, l'any 1905.

En una instància dirigida a l'Ajuntament amb data 28 de maig de 1905, l'impressor Octavi Viader ofereix al consistori la compra d'un exemplar de l'obra de Cervantes El ingenioso hidalgo don Quijote de la Mancha, que pròximament imprimirà sobre làmines de suro amb una tirada de 50 exemplars al preu de 500 pessetes cadascun. Considera que l'esmentada obra podria estar acabada a finals d'aquest any o a principis del pròxim.

En el manual d'acords núm. 82, f. 53 v., sessió del 30 de maig de 1905, el consistori accepta l'oferiment del Sr. Viader, i assigna una quantitat per al seu pagament en el pròxim pressupost. I, efectivament, en el mateix manual, foli 158 v de la sessió 10 de juliol de 1906, tal com s'havia acordat en la citada sessió del 30 de maig de l'any anterior, l'Ajuntament disposa el pagament de les 500 ptes, en concepte de pagament de l'exemplar del Quixot al Sr. Viader.

Molts anys després, algú va informar a l'Arxiu que aquest exemplar del Quixot, comprat per l'Ajuntament, era a la Biblioteca Nacional de Madrid!

Fou així com, en un viatge a la capital, vaig personar-me a la Biblioteca Nacional i després de bastants gestions em fou possible accedir a la Sala Cervantina. La senyora responsable d'aquesta sala, per cert molt amable, em va facilitar el poder tenir a les mans els dos volums del Quixot.

Val a dir que, tant a la instància del Sr. Viader com en les dues sessions de l'Ajuntament, es fa menció en tot moment i de forma clara que l'obra es composa d'un sol volum, quan en realitat en són dos. El primer d'ells té les primeres planes un xic trencades, fet que atribueixo personalment a la pèrdua de saba del suro. Pel que fa al segon volum, es troba molt ben conservat.

Dintre del primer volum hi ha impreses unes etiquetes que ens donen una informació molt interessant:

"Ejemplar nº 37.- Se han impreso cincuenta y dos ejemplares numerados en hojas de corcho manufacturado por la casa Bender de San Feliu de Guixols, treinta en papel de hilo de la Vda. de E.Guarro y dos en papel imperial del Japón".

Hi ha un segell també que n'indica la propietat o procedència: "Ayuntamiento constitucional de San Feliu de Guixols". Un segon segell diu: "Notaria de dn. José Lloret Garrigosa"; un darrer segell més petit afegeix: "Biblioteca Nacional".

Finalment, una etiqueta ens fa saber que "Este ejemplar figuró en la Exposición Cervantina celebrada en la Biblioteca Nacional en abril-mayo de 1946".

Després d'això, doncs, sabem que aquesta obra ja faltava a l'Ajuntament l'any 1946.

Com va sortir de l'Ajuntament aquest llibre tan valuós i va anar a parar a les vitrines de la Biblioteca Nacional de Madrid?

El poble de Sant Feliu de Guíxols, té, ara, el dret a recuperar-lo?

Ramon Tauler

Octavi Viader.

Memòria 1998

USUARIS DE L'ARXIU HISTÒRIC, ANY 1998

1.- Pel que fa als usuaris de l'Arxiu Històric, aquest any passat n'han estat més de quatre-cents:

Jubilats	204
Investigadors locals	98
Estudiants	42
Llicenciats en història	24
Professors	19
Llicenciats en filologia	11
Periodistes	2
Llic. Geologia	1
Metge	1
Advocat	1
Sacerdot	1
Total	404

2.- Quant als temes investigats:

Urbanisme: 55
2 Urb. de S'Agaró
2 Monestir
1 Església de sant Joan

Entorn natural: 16
1 meteorologia

Història local: 7 (general)
11 personatges
(Isgleas (6), Albertí (3) altres (2)
9 tren de SFG-Girona
23, comerç marítim (S. XVIII i XIX)
3, port; vaixells.

Història econòmica i social; mercat laboral i migracions; Cuba (2); col.lectivitats agràries; cooperativa de Palamós; pesca (3); assistència social (11); Creu Roja (2); turisme (4).

Genealogia (8); capítols matrimonials.

La República (1931); refugiats de la guerra civil (2); franquisme (2).

Cultura guixolenca (en general); goigs, Festa Major, cinema, art, baixosrelleus (Hospital); evolució del català i cognoms catalans (12), fotografia, carnaval , música (del Monestir) i llegendes.

Hemeroteca (com a tema): *Acción Social Obrera* (5), *Revista de S'Agaró* (2) i *Símbolo.*

PRÉSTEC I CONSULTA INTERNS

Si sumem el nombre de préstec i de consultes (143 + 126), el resultat ens dóna un número (269) que pot ser il.lustratiu de comparar-lo amb els dies hàbils o de treball durant el passat 1998, que són 252. Així comprovem que la mitjana anual és d'un préstec o una consulta diària.

Moltes de les consultes han estat realitzades pels mateixos treballadors però en molts casos han estat de particulars dirigits des de l'àrea d'Urbanisme cap a l'Arxiu (en aquests casos, hi ha la feina addicional de reproducció de documentació).

PRÉSTEC 1998

Urbanisme		**128**
Obres majors	105	
Activitats	8	
Planejament	8	
Disciplina	6	
Inspecció	1	
Serveis econòmics		**9**
Recaptació	5	
Intervenció	4	
Adm. General		**6**
Personal	4	
Estadística	1	
Alcaldia	1	
TOTAL PRÉSTECS		**143**

CONSULTES 1998

Urbanisme		**72**
Obres majors	54	
Activitats	18	
Serveis econòmics		**12**
Recaptació	6	
Intervenció	6	
Adm. General		**32**
Estadística	31	
Alcaldia	1	
Teatre i Lleure		**2**
Premsa		**8**
Cultura		**2**
TOTAL CONSULTES		**126**

Darreres Donacions

12.01.1999

Teresa Sampere i Noallas

1 partitura de la sardana «La Pubilleta» de Josep m Vilà.

Lluís Gelpí i Vintró

Fotocòpia d'un dibuix del monestir (1870) de Joan Gelpí Jofre

Nemesi Solà i Franquesa

Segells Pro-Infància, 1934
Segells Catalunya (S'Agaró, Josep Irla)

1933
Programa del II Campionat de Catalunya de sardanes, 1955
El cas de Catalunya, 1945
Còpia de la fotografia de Companys, Irla..Pro-Infància
Memorial de la Guerra de Successió i la pèrdua de l'Estat
Programa del 2º Concurso de Sardanistas, 1961

Les llànties votives de Montserrat, 1997

Homenatge a JULI GARRETA a cala Pedrosa de Sant Feliu de Guíxols. Recital de sardanes de l'insigne compositor, el 26 de setembre de 1926, a punta d'alba.

Assistents a l'acte:

D'esquerre a dreta, fila del fons: Srs. Vidal, Arseni Roig, Albert Granolleras; X, Enric Bosch i Viola, Josep Mª Vilà; Antoni Carbonell; germans Joan i Pere Font; Rossend Galceran. (fila mitgera) Srs. Joan Bordàs, Jaume Irla, Lluís Garreta i Jaume Marill. (fila frontal) Josep Girona, Joan Costa, Leonci Bou; Sra. vídua Aymerich, Srta. Carme Plaja, X, X, Mercè Plaja, Sra. vídua Garreta, Sr. Josep Roig i Joaquim Viladevall.

Dr. Benet Julià Figueras

1 còpia de la fotografia d'Homenatge a Juli Garreta, 1926

Sra. Teresa Malaret i Delós

1 còpia de la fotografia del pati de can Carreró, 1946 ca.

06.02.199

Victòria Batet

Còpia de 8 fotografies de la família Irla.

Donació d'una exposició d'Eduardo Masferré

El passat mes de maig de 1998 el Museu Nacional d'Història Natural (Smithsonian Institution) a Washington oferí a l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols la donació de l'exposició «Peoples of the Luzon Mountains. Philippines Photographs by Eduardo Masferré», la qual ha estat organitzada pel programa d'Història Cultural d'Àsia d'aquesta institució i que ha estat transportada per Amèrica i Europa pel Meridian International Center, organització sense finalitat lucrativa que promou l'entesa internacional, també amb seu a Washington. En ser Sant Feliu de Guíxols el lloc d'origen de la família Masferré, es volgué oferir primerament a la nostra ciutat.

L'exposició consta de 55 còpies fotogràfiques, de molt bona qualitat, a més de panells amb text i mapes. El discurs expositiu es divideix en 6 àmbits: Masferré i les seves temàtiques, Les Muntanyes del nord de Luzón, Retrats, El conreu de l'arròs, Generacions. Del total de les imatges, unes poques ja s'havien exhibit a l'exposició que sobre Eduardo Masferré tingué lloc al Monestir la primavera de 1998.

L'exposició ha itinerat per diverses ciutats d'Estats Units i Europa: Washington (Meridian International Center), la Universitat de Yale, la Universitat de Pensilvània, San Francisco, Madrid (Casa de América), Barcelona (Universitat Pompeu Fabra) i Viena (Museu Etnogràfic, on va finalitzar el passat 12 de gener de 1999)

Actualment s'està estudiant la possibilitat que es pogués exhibir part de l'exposició de forma permanent, al mateix temps que s'està en contacte amb els responsables del Museu d'Història Natural i el Meridian International Center, els quals s'han mostrat molt interessats en alguna futura activitat de difusió de l'obra de Masferré en la qual hi participés també l'Àrea de Cultura.

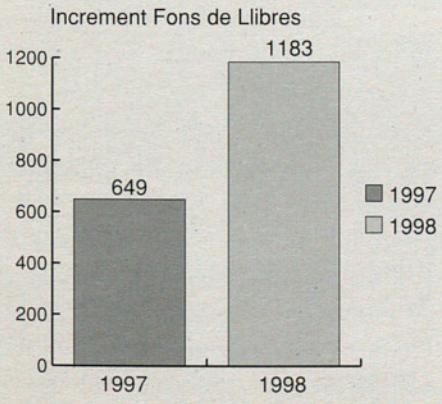
Difusió dels arxius

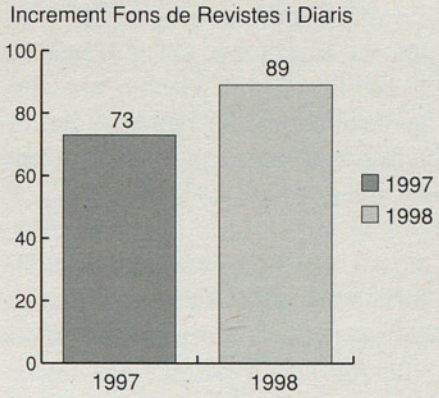
L'Arxiu Municipal de Girona i l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat de Girona organitzaren aquest cicle que constava de xerrades i visites a arxius. El passat 19 de gener era el dia en què ens convidàrem a parlar de l'experiència dels Tallers d'Història amb un públic format per una quinzena de professors d'institut procedents de diverses comarques gironines. A l'acabament de l'exposició (també es passaren diapositives i vídeo) s'inicià una interessant reflexió sobre les formes d'apropar els nous programes d'ensenyament i la història local.

Resum de la Memòria 1998 de la Biblioteca Municipal

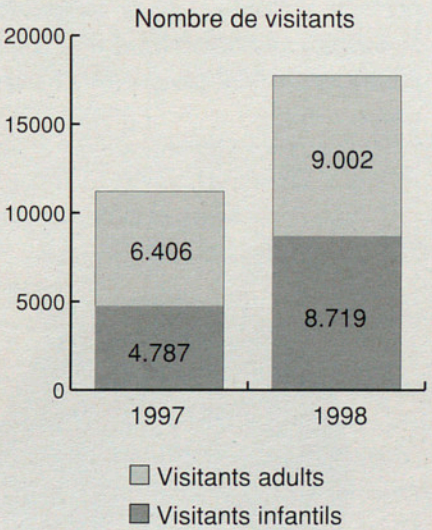
Us presentem a continuació un resum de l'activitat que ha dut a terme la Biblioteca Municipal durant el 1998.

1. Fons: actualment componen la Biblioteca uns 16.259 llibres, però com que no hi ha fet un inventari recent, la dada real ha de ser inferior. Ara bé, durant 1998 s'ha incrementat el fons amb un total de 1.183 llibres. L'any 1997 es van adquirir només 649 llibres, cosa que indica el creixement que s'està realitzant. Tot i que regularment es van rebent llibres (per compra, subvenció, donatiu), les èpoques fortes quant a adquisicions han estat per Sant Jordi, a l'estiu (juliol i agost) i per Nadal. Pel que fa a diaris i revistes, un total de 89 publicacions (5 diaris i 84 revistes, incloses tant les de compra com algunes gratuïtes) han format aquesta Secció. Pel que fa a dades de 1999, podeu consultar l'article «Revistes i diaris per al 1999» en aquest mateix número de L'Arjau (en què s'ha volgut mantenir la proporció de 5 diaris i 84 revistes, tot i que en aquestes últimes hi ha hagut uns quants canvis).

2. Visitants: són totes aquelles persones que entren a la Biblioteca a fer una consulta, a estudiar, a llegir, o a utilitzar qualsevol dels altres serveis de la Biblioteca (Préstec, Internet,...). S'ha augmentat considerablement respecte 1997 (en què va haver-hi 11.193 visitants): 8.719 infants i 9.002 adults. En total, 17.721 persones de Sant Feliu i de fora de la ciutat.

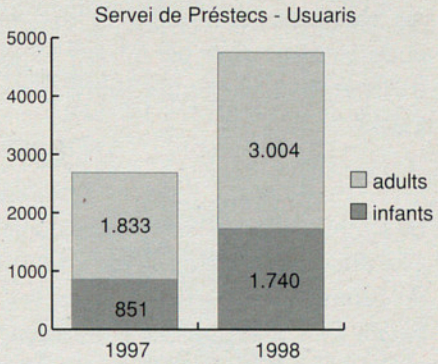

3. Nous usuaris: el nombre de socis de la Biblioteca continua augmentant. Els socis de la Biblioteca gaudeixen del Servei de Préstec de llibres i revistes gratuïtament. Durant aquest any són nous usuaris del Servei de Préstec 677 persones, més que l'any anterior (durant el 1997 van fer-se socis 483 persones).

4. Servei de Préstec: quant al nombre d'usuaris d'aquest servei i al nombre de llibres i revistes prestats, es comptabilitzen totes les vegades que les persones agafen algun material en préstec per obtenir la dada de nombre d'usuaris del Servei (de manera que una mateixa persona pot haver-lo usat 20 vegades en un any, mentre que una altra només un cop).

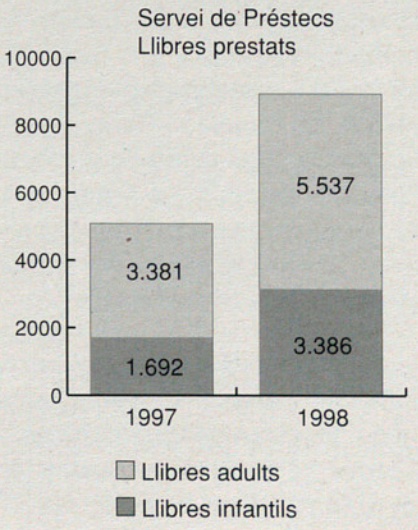
Usuaris del Servei:
Infants: 1.740
Adults: 3.004

Total: 4.744

El creixement ha estat molt fort en aquest cas: gairebé el doble d'usuaris (al 1997, va haver-hi 851 usuaris infantils del Servei, just la meitat, i 1.833 d'adults). Com que el nombre de visitants no ha arribat al doble, això ens pot indicar que hi ha una part de clients fidels i que usen amb assiduïtat el Servei, que es va consolidant com a Servei bàsic de la Biblioteca.

Llibres prestats:
Per a infants: 3.386
Per a adults: 5.537
Total: 8.923

Lògicament, el nombre de documents prestats també ha crescut quasi el doble: el 1997, va haver-hi 1.692 llibres infantils en préstec, i 3.381 d'adults.

Revistes prestades: 909

El nombre de revistes prestades s'ha triplicat (329 durant l'any 1997), cosa que pot voler dir que la selecció anual de les revistes es va adequant als interessos dels usuaris. El total de documents prestats per a l'any 1998 ha estat de 9.832 (entre llibres i revistes).

5. Servei de Préstec Interbibliotecari: s'han proporcionat 112 documents (entre llibres, revistes i fotocòpies d'articles que es trobaven fora de la pròpia Biblioteca) als usuaris de la Biblioteca de Sant Feliu de Guíxols, i s'han subministrat 5 llibres a altres Biblioteques. Durant el 1997 van ser només 28 documents.

6. Servei d'Internet: al voltant de 900 usuaris s'han connectat a Internet durant el 1998, ja sigui per a cercar informació, obtenir una adreça de correu electrònic (o consultar el propi correu), o parlar amb d'altres internautes a través de xats.

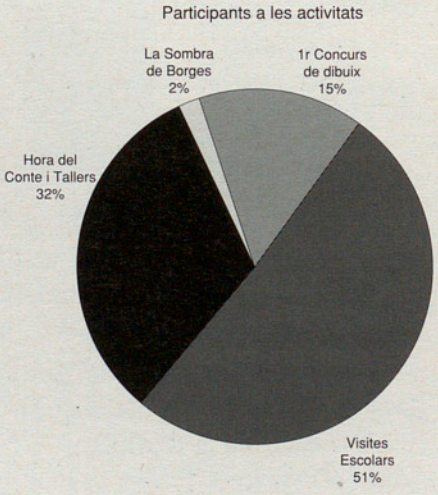
8. Activitats:

8.1. Hora del Conte i Tallers per a infants: s'ha dut a terme cada mes una activitat infantil per tal de fomentar entre aquest públic el coneixement de la Biblioteca i el gust pels contes i la lectura. S'han realitzat un total de 10 «Hores del Conte» i 3 Tallers, on hi han assistit 406 persones, entre infants i també adults (una mitjana de 31 persones per sessió). Aquesta activitat ja s'ha consolidat dins la programació de la Biblioteca.

8.2. Visites Escolars: durant el 1998 han visitat la Biblioteca un total de 26 grups escolars dels diferents Centres d'Ensenyament, sumant un total de 617 nens i nenes més 26 mestres. Amb aquestes visites s'intenta, d'una banda, donar a conèixer la Biblioteca com a servei educatiu, però sobretot lúdic, i fomentar la lectura entre les persones més joves de la ciutat.

8.3. 1r Concurs de dibuix «Com és la Biblioteca?»: es va realitzar la primera edició d'aquest concurs en què 194 nens i nenes d'edats compreses entre els 4 i 12 anys van plasmar en un dibuix la seva visió de la Biblioteca. Una selecció dels dibuixos guanyadors es van exposar a la Fira del Llibre Infantil i Juvenil, a la Fontana d'Or de Girona, del 25 de novembre fins al 4 de desembre (junt amb els dibuixos d'altres biblioteques de les comarques gironines).

8.4. Representació de «La Sombra de Borges»: el mes d'octubre es va representar a la Biblioteca aquest espectacle a l'entorn de la figura de l'escriptor sud-americà, dirigit a un públic adult. Van assistir-hi 21 persones.

En aquestes quatre activitats hi ha participat un total de 1265 persones.

8.5. Guies de novetats: per la diada de Sant Jordi i per Nadal, èpoques de més eufòria editorial, la Biblioteca se n'ha fet ressò amb la compra de les novetats editorials més destacades (Premis, com ara el Sant Jordi, el Planeta, o best-sellers de moda, etc...) i ha editat fulletons amb aquestes novetats.

8.6. Assessorament per a les Biblioteques Escolars de Sant Feliu: la Biblioteca manté contacte amb les diferents Biblioteques dels Centres d'Ensenyament de la ciutat. Periòdicament els responsables de les diferents Biblioteques de la ciutat (les Escolars i la Municipal) s'han reunit per tal d'exposar problemes, intercanviar opinions,... S'ha realitzat també una xerrada sobre activitats d'animació a la lectura, dirigida a tots els mestres de la ciutat, duta a terme per un membre del Servei de Biblioteques Escolars «L'Amic de Paper» que ha estat duent l'assessorament de les biblioteques escolars durant el curs 1997-1998. A més d'això, la Biblioteca presta suport tècnic pel que fa a qüestions d'organització de les diferents biblioteques.

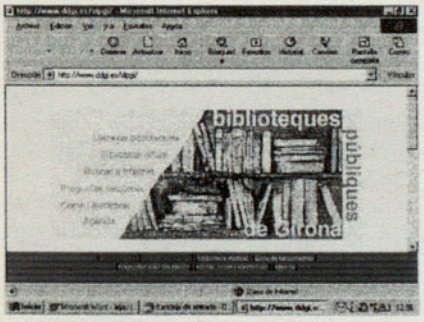
9. Projectes diversos:

9.1. Biblioteca del CEIP Gaziel: el 1998 s'ha habilitat un espai del CEIP Gaziel per tal que aquest pugui disposar d'una biblioteca escolar. Actualment, era l'únic Centre d'Ensenyament de Sant Feliu que no disposava d'aquest Servei. Amb l'adequació del local, ara només falta que el centre, amb el suport de la Biblioteca pel que fa a les qüestions tècniques, prepari el fons de llibres per tal que la Biblioteca del Gaziel pugui començar a utilitzar-se.

9.2. Conveni amb l'Institut d'Estudis del Baix Empordà: amb aquest conveni la Biblioteca Municipal esdevé dipositària del fons d'aquesta institució, de manera que pugui ser consultat per totes aquelles persones interessades en temes principalment d'història, geografia, arqueologia,... Trobareu més informació sobre el tema en aquest mateix número de *L'Arjau*.

9.3. Projecte de la nova Biblioteca Municipal: el projecte de realització de la nova Biblioteca (que implica un canvi de local i un canvi qualitat d'espais i, en definitiva, de qualitat de Serveis) es troba en una nova fase en què ja s'està redactant el projecte definitiu de la Biblioteca Municipal. Trobareu informació més detallada de l'estat d'aquest projecte en el proper número de *L'Arjau* (pels volts de Sant Jordi).

9.4. Plana web de les Biblioteques Públiques de les comarques gironines: la Biblioteca Municipal participa activament en un projecte pioner a Catalunya, una plana web on hi tenen cabuda totes les biblioteques públiques de la província de Girona i en què es pretén, d'una banda, que les biblioteques esdevinguin una porta d'entrada a la xarxa d'Internet per a tots els ciutadans i, de l'altra, potenciar la relació i la comunicació entre totes les biblioteques participants del projecte. La plana web es pot consultar a la següent adreça: www.ddgi.es/slpgi

9.5. Punt de Lectura al Centre Cívic Vilartagues: molt properament s'inaugurarà un espai de Biblioteca al Centre Cívic Vilartagues. D'una banda, es pretén oferir Servei de Biblioteca a la població que queda allunyada de la vila i que pot tenir més dificultats per accedir a la Biblioteca Municipal; per l'altra, amb aquesta mesura es vol descongestionar la Biblioteca (ja que hi ha tardes que hi ha massa usuaris per la seva capacitat actual). Properament s'informarà de l'estat del Punt de Lectura, horaris, serveis,...

9.6. Fons Àudiovisual: la Biblioteca també està acabant de preparar les col·leccions de vídeos i CDs per tal de posar-los a disposició de tots els usuaris (en consulta a la pròpia Biblioteca i també en préstec). Sobre les condicions d'ús d'aquests materials s'informarà en propers números de L'Arjau, quan estiguin tots els materials amb ordre i a punt per a ser consultats.

Novetats

LITERATURA

-Novel·la i narracions

BAULENAS, Lluís-Anton. *El fil de plata* (Premi Carlemany 1998)

Casals, Pedro. *Disparando cocaina*

COMADIRA, Narcís. *Sense escut*

DAUDET, Alphonse. *Cartes del molí estant.*

EVANS, Nicholas. *Terra de llops*

FIELDING, Helen. *El diari de Bridget Jones*

GAARDER, Jostein. *Que hi ha algú?*

GIBRAN, Kahlil. *Cartes d'amor*

GRAU, Isidre. *Zàping!*

HARDY, Thomas. *L'alcalde de Casterbridge*

HARRISON, Kathryn. *El petó*

JUNGER, Sebastian. *Temporal perfecte*

MENDILUCE, José María. *Pura vida* (Finalista Premi Planeta 1998)

MONSÓ, Imma. *Com unes vacances* (Premi Prudenci Bertrana 1998)

MROZEK, Slawomir. *L'arbre*

POSADAS, Carmen. *Pequeñas infamias* (Premi Planeta 1998)

RAMBAUD, Patrick. *La batalla* (Premi Goncourt 1997)

SALA, Toni. *Pere Marín*

-Novel·la històrica

CULLELL-RAMIS, Josep. *Senders d'atzar*

MERNISI, Fatima. *Somnis de l'haren*

SALVADÓ, Albert. *El mestre de Kheops* (Premi Nèstor Luján 1998)

SINOUÉ, Gilbert. *El último faraón*

-Novel·la d'intriga i misteri

COOK, Robin. *Toxina*

KING, Stephen. *Un saco de huesos*

WEIS, Margaret. *Raistlin, el aprendiz de mago*

-Poesia

SALVAT-PAPASSEIT, Joan. *Pesombra*

LLIBRES SOBRE SANT FELIU

Claver, Llibert. *La luz sin memoria*

LLAMAS, Andreu. *Guía submarina de la Costa Brava*

LLANAS, Manuel. *Gaziel: vida, periodisme i literatura*

ZARAGOZA, Ernest. Abaciologi del monestir de Sant Feliu de Guíxols (segles X-XIX)

TEMES DIVERSOS

-Dret

CANALEJO, Maria Dolors. *Dicccionari de dret Català*

LEY orgánica del tribunal del jurado

LEY de sociedades de responsabilidad limitada

IMPUESTO sobre transmisiones patrimoniales

LEY de asistencia jurídica gratuita

I.R.P.F.

REGLAMENTO penitenciario
LEY de ordenación y supervisión de los seguros privados
LEY de modificación parcial de la ley general tributaria

-Economia
DICCIONARIO (práctico) del inversor
GUÍA bursàtil para 1999
HERNÁNDEZ, Santos. *Parlem de Cooperatives*
KEYNES, John M. *Ensayos sobre intervención y liberalismo*
Manual de las ondas de Elliot

-Excursions i viatges
AUDOUBERT, Louis. *50 passejades i excursions*
JOVER, Joan. *Excursionisme*
RUTAS catalanas (vol. 1-8)

-Història
BENET, Josep. *La mort del president Companys*
PRADAS, Rafael. *Qui mana a Catalunya?*
SOBREQUÉS, Jaume. *Història contemporània de Catalunya, II*

-Llengua i Literatura
COSTA, Mercè. *Diccionari del català antic*
YATES, Alan. *Narcís Oller: tradició i talent individual*

-Pedagogia i ensenyament
CASTELLÓ, Montserrat. *Instantànies*
Coeducació al pati de joc

-Psicologia, ètica i autoajuda
FREUD, Sigmund. *Epistolario*
GÜELL, Manuel. *Desconeix-te tu mateix* (Finalista Premi Rosa Sensat 1997)
WEBER, Max. *Ética protestante*

-Sociologia
BUSQUET, Jordi. *El sublim i el vulgar*
GINER, Salvador. *Sociologia*

-Altres
BONNEY, Richard. *Apicultura*
MARCÓ, Lluís. *Llaurant la tristesa*
MASÓ, Sara. *La imprudència del Titanic*

Revistes i diaris per al 1999

La Biblioteca ha ampliat les publicacions que rebrà durant l'any 1999. Així, vista la demanda per part dels seus usuaris, aquest any es començarà a rebre el DOGC (Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya). Es mantenen moltes de les publicacions que ja són habituals. A continuació trobareu el llistat de les revistes i diaris que rep la Biblioteca, ordenats alfabèticament.

Diaris
Comarcals
Diari de Girona
El Punt
Nacionals
Avui
La Vanguardia
Esportius
Sport

Revistes
Aecork News
Ajoblanco
L'Amic de Paper
Àncora
Arte Fotográfico
L'Avenç
L'Avi
BOP (Butlletí Oficial de la Província de Girona)
Bricolage & Decoración
Cachorros y Mascotas
Cambio 16
El Carrilet
Casa Jardín
Cavall Fort
CLIJ (Cuadernos de Literatura Infantil y Juvenil)
Comer y Beber
Cosmopolitan
Cuadernos de Pedagogía
Cuerpomente
Descobrir Catalunya
Desnivel
Dirigido Por
DOGC (Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya)
Dragon Ball
Economics Catalunya
Editur
Educación y Biblioteca
Elle
Enderrock
Faristol
Fitness
Fotogramas & Video
Geo
Girona Gastronòmica
Guix
Historia 16
Hobby Consolas
I Love English
Individu Ocult
Integral
Interviu
Inversión y Capital
El Jueves
Karma-7
Labores del Hogar
Lecturas
Leer
Man
Más Allá
Micromanía
Mi Jardín
El Mueble
Mundo Científico
Muntanya
Muy Interesante
National Geographic Magazine (Ed. Española)
Natura
Navegar
Patrones
Pc World
Popular 1
La Proa
Qué Leer
Revista de Defensa
Revista de Girona
Revista Musical Catalana
Selecciones
Ser Padres Hoy
Serra d'Or
Solo Bici
Solo Goles
Solo Moto Treinta
Speak Up
Super Foto Práctica
Super Junior
El Temps
The Time
Tiro Liro
Todo Modelismo
Todosport
Top Auto
Top Disney
Viajar
El Víbora
Web

Parlem de... *Terra de llops*, de Nicholas Evans

No és fàcil posar-se a fer la ressenya d'un llibre tan extens i tan ampli com *Terra de llops*. Tothom sap que existeixen moltes classes de llibres, molts moments diferents per posar-te a llegir quatre ratlles. *Terra de llops* és una d'aquelles lectures de diumenge a la tarda, que demanen una lectura lenta i pausada, sense pensar que encara ens queden moltes pàgines per acabar, d'aquells llibres que es paeixen amb la tranquil·litat de saber que al final no et decebran.

És una història on s'enfronten l'home i la natura i, sobretot, l'home amb les seves pors

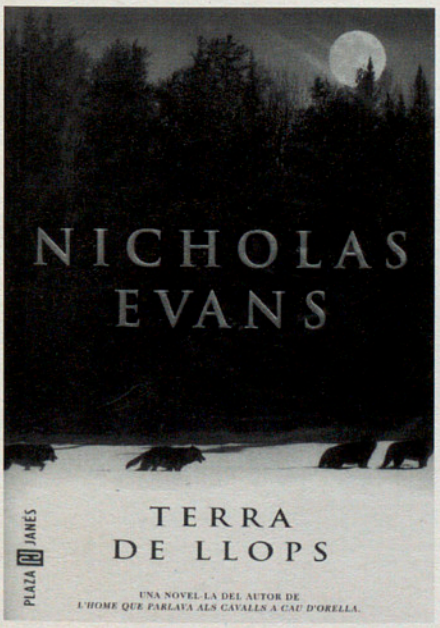
No esperem que el llibre ens resolgui els problemes de la nostra vida, que ens expliqui d'on venim i a on anem. Nicholas Evans vol explicar una història, (real o fictícia, quina importància té?), on s'enfronten l'home i la natura i sobretot i, encara més important, l'home amb les seves pors.

Els llops són el reclam necessari per muntar una estructura humana, per poder reflectir com en una mateixa persona poden existir els sentiments més variats, més extrems, més amagats i per tant més contradictoris. Simplement només fa falta que algú o alguna cosa els deixi aflorar, els deixi sortir a la llum per adonarnos que, en el fons, tots necessitem ser estimats.

No, no us preocupeu, el llibre no és una novel·la rosa. Ben al contrari. És una història de relacions, de compenetracions, de necessitats, potser no físiques, però sí emocionals de l'home amb la natura i sobretot de l'home amb si mateix.

I fins i tot és possible que amb la lectura de *Terra de llops*, amb els seus personatges i les seves reaccions, ens puguem arribar a conèixer una mica més a nosaltres mateixos.

Mery

Nadal 1998: «Taller de titelles» a la Biblioteca

Durant les passades festes de Nadal la Biblioteca va dur a terme un «Taller de titelles». De la mateixa manera que durant el Nadal del 97 es va realitzar un taller on els nens i nenes van poder confeccionar un fanalet per tal de poder anar a rebre els Reis Mags, aquest cop també es va voler difondre una tradició popular (potser menys coneguda) a l'entorn de la figura d'en Fumera. Aquest ésser fantàstic de la nit de Nadal (que Joan Amades recull en el seu *Costumari català*, vol. I, pàg. 50) és propi de la Costa Brava. S'explicava als nens i nenes que en Fumera era un personatge que baixava per les xemeneies de les cases i els vigilava, per saber si feien entremaliadures. Tenia set ulls (quatre al davant i tres al darrera) per tal de poder veure-ho tot. Després, en Fumera informava els Reis Mags sobre com s'havia portat la mainada, i en funció de què els deia, els Reis portaven els regals a les criatures. En Fumera es quedava durant tot el Nadal penjat del sostre de la llar, fins a la vigília de Reis.

En aquest taller, cada nen i nena va aprendre a confeccionar una titella d'en Fumera, que després s'emportava a casa per penjar-lo durant les festes nadalenques.

El Taller estava adherit a la campanya de «Nadal Solidari», en què totes les activitats realitzades per l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols durant les festes pretenien recollir fons per les víctimes dels països afectats per l'huracà Mitch, mitjançant el donatiu de 300 ptes per la inscripció al Taller.

Finalitza l'exposició «Anem a veure llibres»

Durant els dies 19 i 29 de febrer s'ha presentat al Centre Cívic de Vilartagues l'exposició «Anem a veure llibres». És una exposició itinerant que aplega més de 1000 llibres per a nens i nenes de 3 a 15 anys.

Són obres de recent aparició en el mercat editorial, i això implica que cada any l'exposició ha de renovar-se; així, cada any és diferent a l'anterior, i pot esdevenir una trobada anual amb el món dels llibres per als nens i nenes d'una població. És per aquest motiu que des de la Biblioteca Municipal es va pensar que podia ser bo de dur-la a Sant Feliu.

La iniciativa de l'exposició prové del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya; aquí a Girona són els Serveis Territorials de Cultura els encarregats d'oferir-la a totes aquelles institucions, organismes o entitats interessats en el foment de la lectura.

L'exposició es va inaugurar el dimarts 19 de gener, a les 20 h.. Una de les principals accions que s'han dut a terme al voltant de l'exposició són les visites concertades amb els centres d'ensenyament de Sant Feliu, de manera que un bon nombre de nens i nenes de la ciutat han pogut apropar-se al món dels llibres d'una manera lúdica. Es van elaborar uns Dossiers per a tot el professorat dels Centres d'Ensenyament de la ciutat, amb un seguit de recomanacions per a la visita. També se suggeria al professorat, després d'haver visitat aquesta exposició, concertar una visita a la Biblioteca Municipal, ja que és una manera de mantenir una continuïtat en el procés del foment de la lectura.

L'exposició ha estat visitada per 26 classes dels diferents centres d'ensenyament de Sant Feliu. En total, 618 nens i nenes en visites organitzades durant els 10 dies que ha durat l'exposició. A més, cal sumar-hi els visitants (infants i famílies) que hi han anat pel seu compte.

Donació del fons de l'Institut d'Estudis del Baix Empordà

El passat 5 de febrer es va formalitzar el conveni de cessió entre l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols i l'Institut d'Estudis del Baix Empordà, pel qual aquesta entitat cedeix el seu fons de llibres i publicacions a la Biblioteca Municipal per tal que a partir d'ara la Biblioteca sigui dipositària del fons i en faci difusió entre els seus usuaris.

El fons de l'institut s'ha anat construint gràcies als intercanvis que aquesta entitat manté amb d'altres, com ara la Fundació Salvador Vives Casajuana, l'Institut d'Estudis Catalans, l'Institut d'Estudis Gironins, departaments de facultats de Geografia i Història de diverses universitats, molts Centres d'Estudis Comarcals (Pla de l'Estany, Ripollès, etc...)

Les condicions de la cessió del fons de l'Institut possibilita que, a partir d'ara, tots els seus integrants puguin disposar d'un espai apropiat per a la seva consulta, i alhora, aquests puguin estar a l'abast de qualsevol persona de Sant Feliu o de fora interessada en ells. Els materials són només de consulta (no préstec) en els horaris de la Biblioteca (matins, de dimarts a dissabte, de 11 a 13,30 h., i tardes, de dilluns a divendres, de 17 a 20,30 h.). El fons es troba a la sala de Col·lecció Local de la Biblioteca (on abans hi havia el Fons Xifró, cedit per Maria Xifró i Girbal, que està ara sota la tutela de l'Arxiu Municipal, situat al Centre Cultural Monestir).

Donacions a la biblioteca municipal

Com ve essent habitual, la Biblioteca rep donatius desinteressats per part d'alguns del seus usuaris. Els darrers que s'han efectuat han estat a càrrec de Llibert Claver (autor local), Sylvia Colomer i Gustau Rovira. A tots ells agraïm la seva col·laboració per enriquir el fons de la Biblioteca.